

U ime Allaha, Sveopćeg dobročinitelja, Milostivog

LOTOS - Bilten – Newsletter

No 16

Zenica 2013

Izdavač:

Udruženje L O T O S Zenica, Zaštita mentalnog zdravlja
e - mail: lotos@bih.net.ba

Za izdavača: Emina Hadžihalilović

Izbor tekstova i redakcija:

prim. dr. mr. sci. Aiša Smailbegović

Predsjednica Skupštine Udruženja L o t o s

Tehnička priprema i prevod na engleski jezik:

Enes Hadžihalilović

Štampa: Eurocopy Zenica

e-mail: euroccopy@yahoo.com

Bilten se publikuje jedanput godišnje

UVOD

Altruizam u praksi

Na pitanje šta Vas čini sretnim, najveći broj mlađih ljudi odgovara „Da pomognem drugima“. Udruženje Lotos omogućuje mlađim ljudima da pomognu drugima kroz organizovani dobrovoljni rad koji u sebi sadrži niz aktivnosti na korist čovjeku. Mi svoj rad realizujemo vlastitim snagama uz pomoć naših prijatelja, ali naš najvažniji je donator i prijatelj Comitato ISCOS Emilia Romagna, Italija. Zato se njima zahvaljujemo na prvoj strani našeg ovogodišnjeg biltena.

INTRODUCTION

Altruism in practice

When asked "What makes you happy", the majority of young people responds "To help others".

LOTOS Association supports young people to help others through a variety of activities.

Our Mission is accomplished by own work, with the help of our friends. Among them, the most important are certainly our friends from Comitato ISCOS Emilia Romagna from Italy.

Hereby, we would like to express our deepest gratitude to ISCOS Emilia Romagna for their support and understanding.

PREDGOVOR

Udruženje Lotos - Savjetovalište za djecu, omladinu i odrasle

Ko smo?

Udruženje LOTOS je specijalizovano udruženje usmjereni na čuvanje duševnog zdravlja u najširem smislu ove riječi.

Kome pomažemo?

Pomažemo djeci, mladima, odraslima, vaspitačima, učiteljima, školskim pedagozima kod razrješavanja smetnji poteškoća u učenju, kod emocionalnih problema, odgojnih problema i psihičkih poteškoća različitog uzroka kod djece i mladih.

U Lotosu su već godinama angažovani psiholozi, pedopsihijatar, pedagozi, socijalni pedagozi, socijalni radnici, defektolozi, logopedi, profesionalci koji doprinose realizaciji naše misije, svojim znanjem, svojim vremenom i svojom motivisanošću na činjenje d o b r o g a .

Šta radimo?

Savjetovalište uključuje dijagnostiku, savjetovališni i terapeutski rad za djecu, omladinu, njihove roditelje i staratelje, pedagoge i učitelje. U okviru ove aktivnosti dijagnostikujemo i liječimo psihički stres i traume nastale u porodici, školi ili drugdje.

Pratimo djecu sa smetnjama u tjelesnom i intelektualnom razvoju, sarađujemo sa državnim ustanovama po potrebi.

Stručno usavršavanje

Kod nas mladi pedagozi, ljekari, psiholozi, socijalni radnici mogu dobiti stručne savjete.

Studenti mogu pisati seminarske i diplomske rade (do sada četiri) a mnogobrojni učenici osnovnih škola pišu svoje portofolije za razna takmičenja.

Naši članovi drže razne seminare i učestvuju u seminarima drugih organizatora, prezentuju naš rad na predavanjima, simpozijima, kongresima, stručnim konferencijama i rade kao mentori.

Preventivna aktivnost

Organizujemo, mentorimo i afirmišemo dobrovoljni rad mladih ljudi naročito kod pomoći djeci sa smetnjama u razvoju.

Afirmišemo dobrovoljni rad mladih ljudi u različitim drugim aktivnostima kao što su učešće na internacionalnim kampovima, učešće u prigodnim kulturnim manifestacijama učešće na stručnim konferencijama NVO sektora i drugo.

Razvojna i inovativna djelatnost je usmjerena na praćenje novih dostignuća i tehnika i spoznaja u primjeni novih metoda za učinkovitiju brigu za duševno-mentalno zdravlje djece i omladine.

Publicistička djelatnost je usmjerena na širenju znanja kako među stručnjacima iz ove oblasti tako i među laičkom javnošću kroz nastupe u printanim i elektronskim medijima.

Lotos izdaje godišnji Bilten u kome širu javnost upoznaje sa realiziranim aktivnostima, osobama i organizacijama koje su pomogle realizaciju Lotosovih projekata.

U Lotos sarađuje sa sličnim organizacijama u Bosni i Hercegovini i inostranstvu.

Jednostavnije rečeno

Savjetovalište za djecu i roditelje pruža dijagnostičke i terapeutske usluge osobama sa različitim smetnjama u rastu i razvoju, njihovoj otežanoj komunikaciji, nastavnicima koji sudjeluju u obrazovnom procesu djece i drugima.

Pružajući ove usluge stručni tim Lotosa promoviše mentalno zdravlje i volonterski rad u zajednici. Savjetovalište radi na principu dijagnostike psiholoških problema djece i roditelja, a nakon evidentiranja i analize problema kao što su:

Školski neuspjeh, emocionalni problemi, nisko samopouzdanje, noćno mokrenje, autizam, problemi u razvoju govora, hronična organska oboljenja, odvija se individualni i grupni terapeutski rad. Radionice se realizuju posebno za djecu, posebno za roditelje, ali u isto vrijeme i na istom mjestu.

Uz klasične radionice obogaćujemo tretman djece i roditelja aktivnostima kao što su: botanički vrt, posjete raznim izletištima u

prirodi, Sarajevu, različitim priredbama i drugim manifestacijama. Radionice su otvorene za djecu i za roditelje oba pola svih ekonomskih kategorija sa područja ZE-DO kantona. Čitaocu nećemo opterećivati brojevima, već samo želimo da Vas upoznamo sa našim postojanjem, uspješnim radom i željom za saradnjom sa sličnim organizacijama.

Naš stručni tim čine tri psihologa, jedan defektolog, jedan logoped, profesor muzike, pedijatar i mnogobrojni volonteri različitih usmjerenja. Motivisani smo za stalnu edukaciju iz oblasti psihodijagnostike i psihoterapije.

Izraz „problemi mentalnog zdravlja“ opisuje širok spektar mentalnih i emotivnih stanja. Problemi mentalnog zdravlja se razlikuju od ostalih mentalnih poteškoća kao što su poteškoće u intelektualnom razvoju, poteškoće u razvoju, organska ozljeda mozga i poteškoće u procesu učenja (a Lotos se bavi svim navedenim problemima).

Izraz „problemi mentalnog zdravlja“ se koristi kada osobi mentalna kondicija značajno ometa obavljanje glavnih životnih aktivnosti, kao što su razmišljanje, komuniciranje, učenje i spavanje, među ostalim. Neki mogu godinama da pate od problema mentalnog zdravlja. Idejni tvorci projekta „Lotos“ su Aiša i Reuf Hadžihalilović.

Dr. Aiša za svoj rad je dobila Plaketu grada Zenice, i više od 20 stručnih i društvenih priznanja za svoj kreativni i naučni rad.

NAŠ RADNI KALENDAR

Rutinske aktivnosti u našem udruženju obogaćujemo obilježavanjem nekih međunarodnih datuma i datuma značajnih za našu sredinu. Odlika Lotosa je da njeguje interdisciplinarni pristup problemima razvoja i možemo reći da radimo po principu 3C: Clear, Correct, Complete.

Na taj način u postavljanju dijagnoze i u terapiji imaju zadovoljstvo i stručnjaci koji rade i naši klijenti, bilo djeca, bilo odrasli koji vremenom od klijenta postaju partneri i volonteri na obostrano zadovoljstvo.

Januar

U januaru je zatišje i sve aktivnosti se odvijaju laganim tempom. Pišu se analize i evaluacija realiziranih projekata i pišu se novi projekti.

20. januar : Zimski pejsaž – šetnja po brdima oko Zenice

30. januar: dovršavamo Bilten za proteklu godinu i pripremamo promotivni materijal za „Lotos“

Dani idu u analiziranju i prisjećanju na manifestacije u protekloj godini. Još se prebiru utisci sa novogodišnje priredbe.

PROSLAVA NOVE GODINE U CLUB-u LOTOS

Još uvijek su nam svježa sjećanja na priredbu i poklone u vezi Nove godine.

Benaida, Emina i Zehra

Recitacija djece

Asja Kadrić i profesorica Vanesa Đukić

Franko Jolić i Ajdin Hukić sa gitarama

Ajlyn Memagić

Završna priredba je uvijek vesela.

Obišli smo sadnice hrasta i breze posađene povodom Dana državnosti i prisjetili se simbola vezanih uz biljku hrast.

GAJ, I NA GAJU JEDAN HRAST

Zbog vihora hrast pušta dublje korijenje.

Georg Herbert

„Drvo će pružiti hlad čak i onome tko ga dođe posjeći.“

Indijska mudrost

Taj gaj, taj mali, ljupki brežuljak ponad grada (ljupkiji je još, možda, samo venerin), taj neopisivi ures, kakav samo priroda i svemoćni bog može stvoriti, pun je nebrojnih čудesa poput trešanja, jabuka, krušaka, šljiva, oskoruša, a odmah do njih, breza, jasena, graba, ruja... A ispod svih kukurjeka, visibaba, đurđevaka, maslačaka, ljubičica, ciklama... A da ne govorimo o slavujima, kosovima i drugim pojalicama, koje nam noći, posebno s proljeća, čine čarobnim, ispunjujući nam dušu milinom i izazivajući asocijacije na dženetske bašće i šadrvane. Pa, i hurije.

I na tom i takvom gaju, baš u njegovom središtu, takoreći iz samog srca, dade bog da, ko zna kada izraste "nebu pod oblake" i raširi svoje raskošne grane, jedan hrast. Toliko moćan i veličajan da su mu generacije i generacije dolazile na poklonjenje, i da nađu smiraj i utjehu duši svojoj. Pod krošnjom našeg hrasta, mi djeca smo u ljudiškama, koje smo sami pravili od tarzanovih lijana, zaboravljeni na sivilo svakodnevnicu, na buku, smrad i prašinu grada, dole, ispod, kao i na čestu oskudicu u našim domovima... Zaboravljeni smo na nepravde koje su nam nanoštene, na glupost kojom smo često bili okruženi, postajali smo tu nevini i radosni.

Pod krošnjom našeg kralja hrasta rađale su i ljubavi. Prvi dodir, prvi poljubac i što da se taji, sve ono što slijedi poslije toga. Možda je naš hrast bio otac eroza. Ili njegovo dijete...

Nu, šta bio da bio, s bolom u duši, moram sada napisati te strašne, prestrašne riječi: " tog hrasta više nema, "nisu mu dohakale bure i vihori, ni gromovi i munje, ni odroni i zemljotresi, ni vatre i povodnji, ni erupcije vulkana ili meteoriti; dohakala mu je, gora od svega toga, zapeta ljudska ruka. Tačnije rečeno, sjekira u ljudskim rukama.

A bilo je to pred zimu 1993. godine. Svi znamo da je to jedna od onih najstrašnijih godina kataklizme u povijesti naše domovine.

Gospodin Bektaš Munib nadgleda mladi Hrast

Bilo je jutro, išao sam na posao, putem koji prolazi tik ispod padina gaja, više gladan nego sit kao i toliki drugi, kada sam čuo taj zvuk, taj zloslutni zvuk, sjekira, gore na gaju. I to baš ispod našeg kralja, našeg hrasta... To je bio bol, bol, bol... Kada sam se, potkraj dana, istim putem vraćao kući, veličanstva na njegovom tronu, na gaju, nije bilo. Završio je u ušivenim vrećama, kao drva na ogrijev. Ja od tada nikada više nisam bio isti. Znam da se nijedna bol ne može porediti sa bolom zbog hiljada i hiljada nevinih žrtava, palih tih godina diljem naše napačene domovine; ali bol je bol.

S druge strane gaja, gdje sam se rodio i odrastao: "uz poj slavuja i sevdalinku okružen ružama i knjigama", ja imam malo jato svojih vlastitih hrastova, koji rastu takoreći iz kamena i koji su po raskoši daleko od hrasta kojeg više nema. Nu, nekada pomišljam da su to i njegova djeca. Te hrastove, bolje reći hrastiće, njegovao sam i

Gospodin Munib pored sadnice breze. Breza je i ljekovita i uvijek inspiracija pjesnika.

branio od svoje sada davne, rane mladosti. Oni su mi najdraža uspomena na moje najdraže: oca i majku, rahmet im duši, koji su mi ostavili taj mali posjed, na kojem izrastoše moji hrastovi, koje sam mogao beskrajno voljeti, kao što neki vole sami sebe. Oni su moja utjeha.

Koristim ovu priliku da u ime svih dobrih ljudi, kao i u svoje vlastito, predložim cijenjenim gradskim ocima, kao i cijelom naprednom građanstvu, da razmisle o jednoj, već odavno prisutnoj ideji, u glavama onih koji vole ovaj grad, posebno gaj i općenito ljepotu, sklad i smisao života, o zasađivanju nekoliko stotina ili hiljada mladica hrasta, u bližoj i daljoj okolini "najzagađenijeg grada u evropi", kao i u samom gradu. Daleko od toga da to bude u čast hrasta, kojeg više nema, a i zbog toga, nego iz drugih zdravorazumskih razloga. Naime, naučno je dokazano da je, njegovo veličanstvo, hrast, najdjelotvornije drveće u zaštiti od aerozagađenja, kao uzročnika niza bolestina sa smrtonosnim posljedicama.

"Zdravi i živi bili!"

U Zenici, 15.12.2012.godine.

Munib Bektaš

БЕРЕЗА

Белая береза
Под моим окном
Принакрылась снегом,
Точно серебром.

На пушистых ветках
Снежною каймой
Распустились кисти
Белой бахромой.

И стоит береза
В сонной тишине,
И горят снежинки
В золотом огне.

А заря, лениво
Обходя кругом,
Обсыпает ветки
Новым серебром.

(1913)

Sergej Aleksandrovič Jesenjin

BREZA

Bijela breza pod mojim prozorom
ognnula se snijegom
kao srebrom.

Starac je posadio sadnicu jabuke. Njemu su rekli: „zašto će tebi ova jabuka? Treba dugo čekati njen plod i ti nećeš pojести njene jabuke“. Starac je rekao: „ja je neću pojesti – drugi će je pojesti i meni će reći hvala“.

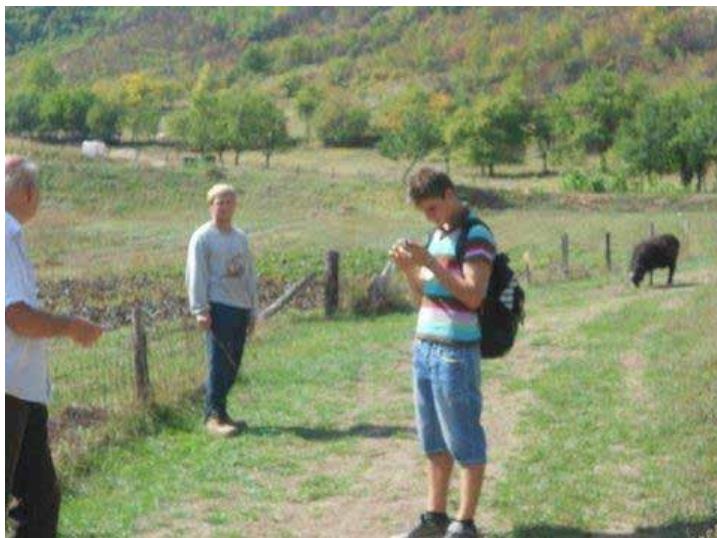
Lav N. Tolstoj

Dok su brda i ulice pokrivene snijegom rado se sjećamo na izlet i radnu posjetu „Farmi“ Udruženje Pomirenje. Ta radna posjeta nam je dala ideje za niz novih zajedničkih projekata.

Amira Velić, gđin Valter Gonzales, Brankica Jurić dr. Aiša i Nezira

Na kraju obilaska farme zajednička kafa

Kampanja za promociju Lotosa u javnosti

JP «RTV Zenica» d.o.o Zenica
Tel:032/449-203
Fax:032/449-212
info@rtvze.ba
www.rtvze.ba

72000 Zenica,Bulevar Kralja Tvrčka I bb
ID broj 4218049160003
PDV broj 218049160003
Porodični broj 050000271
Općinski sud Zenica 043-0-Reg-07-001991

Vakufska banka DD Sarajevo-Filijala Zenica 1604207500011686
IK Banka DD Zenica 1340100000167833

Broj: 35/13.
Zenica, 16.1.2013.

Predmet: Preporuka za NVO Lotos

RTV Zenica je tokom proteklih godina pratila aktivnosti, projekte i razvoj Lotosa kojeg uspješno vodi dr Ajša Hadžihalilović.

RTV Zenica je, u skladu sa vlastitim programskim opredjeljenjima da podržava nevladin sektor, manjinske grupe, razvoj demokratije i ljudskih prava u saradnji sa Lotosom veoma uspješno realizovala nekoliko zajedničkih projekata o različitim temama: promocija altruizma, zdravog života, tolerancije prema osobama sa poteškoćama u razvoju i razvoj ekološke svijesti kod mlađih.

Zahvaljujući naporima Lotosa svjedočili smo pomacima u navedenim oblastima i ocjenjujemo da tako dugo i uspješno prisustvo u javnom životu, brojni, sadržajni projekti, upornost i istrajanost, ljubav i poštovanje prema svakom čovjeku, okolini, zajednici, marginaliziranim dijelovima društva, okupljanje i angažman velikog broja aktivista aslužuju priznanje, podršku i podstrek za buduće akcije.

Medina Delibašić, direktorica

SUSTAV KATOLIČKIH "ŠKOLA ZA EUROPU"

KŠC "Sveti Pavao"
OPĆA GIMNAZIJA ZENICA

A. A. Borića 20, 72000 Zenica

tel.: + 387 32 449 112-fax: + 387 32 449 108
www.ksczenica.com · e-mail: ksc.zg.gimn@gmail.com
ID 4218088900006

Ur.br: 64/13

Zenica, 23.01.2013.godine

Predmet: Preporuka za NVO Lotos

KŠC „Sv.Pavao“ je tijekom proteklih godina bio aktivno uključen u rad i neke vrijedne projekte Lotosa kojeg izuzetno uspješno i stručno vodi dr. Aiša Hadžihalilović. U skladu sa školskim mogućnostima i aktivnostima Vijeća učenika Opće gimnazije, uz podršku prof.Marijane Baković školskog pedagoga-psihologa, zajednički se realiziralo nekoliko Lotosovih projekta. Kao škola ustupili smo prostor za završnu manifestaciju međunarodnog projekta: *Jedna igra različitih boja-za sport protiv rasizma i diskriminacije* te na taj način dali doprinos ovom vrijednom projektu. Voditeljica dr. Aiša bila je i učesnica promocije pjesama naše učenice Ene Kućuković što je svakako bio veliki doprinos ovom kulturnom programu. Toplo preporučamo NVO Lotos za nagradu općine Zenica te ujedno izražavamo zahvalnost za suradnju nadajući se i daljnjoj suradnji na unapređenju pomoći osobama sa poteškoćama u razvoju i stvaranju veće ekološke svijesti kod mladih.

Mr.don Anto Ledić, ravnatelj

Opća biblioteka u Zenici

Školska ulica br. 6, Zenica. Telefon/fax: 032 407 600, 032 401 971(direktor)
ID broj: 4218031890004; račun u IKB d.d. Zenica, broj: 134-010-0000237479

Zenica, 25. januar 2013. godine

Broj: 42/13

OPĆINA ZENICA

Stručna služba Vijeća i Načelnika

PREDMET: Udrženje LOTOS, preporuka za dodjelu priznanja *Nagrada Zenice*

Opća biblioteka u Zenici javna je ustanova koja u djelokrugu svog rada sarađuje s brojnim odgojno-obrazovnim, kulturnim, sportskim i potpornim organizacijama. U želji da plodovi te saradnje budu što uspješniji, počesto, direktno ili indirektno, širimo krug saradnika, s ciljem da pomognemo sve ono što afirmiše naš grad i njegove istaknute pojedince i grupe.

Svi oni koji iole prate dešavanja u gradu znaju za *Lotos* i niz humanih i općekorisnih projekata koje je ovo udruženje pokrenulo i realizovalo. Nit koja je zbljžavala i zbljžava Biblioteku i *Lotos* jesu brojni volonteri, prije svega mladi ljudi koji su spremni priskočiti i pružiti pomoć onima kojima je pomoć potrebna.

Bilten koji izdaje *Lotos* stizao je i do polica naše čitaonice, pa se, na taj način, i šira javnost mogla upoznati s aktivnostima lotosovaca.

Ono što, ovom prilikom, smatramo posebno značajnim, jest učešće *Lotosovih* predstavnika na 14 međunarodnih skupova i međunarodnim omladinskim kampovima u Sloveniji, Makedoniji, Bugarskoj i na Kosovu.

I Biblioteka, kao i *Lotos*, izuzetno dobro sarađuje s udruženjima i pojedincima za koje se obično kaže da su na margini društvenih zbivanja (lica s invaliditetom, mentalnim smetanjama, oboljeli od specifičnih bolesti i slično), i to je dodatni razlog da damo podršku *Lotosu* prilikom kandidovanja za značajno priznanje – *Nagradi grada Zenice*.

S poštovanjem,

DIREKTOR

Midhat Kasap

doktorica je bila uz nas. Davala nam je kako stručne savjete tako ogromna moralna podrška i moždavno ostvareni projekata radi Halićine bolje socijalizacije. To tako kroz našu bolest pokusavala je da upoznam bacbau poharie i drugim roditeljima koji imaju odraslu ili stičnu djecu da se može mnogo jačići tej djeci jer srodstvo mnogi roditelji ili djece djecu u svjetu tame ili se psihički unore po odustanju od borbe, a bolest nije ni stvarala ni niti je greška svakam se mrež desili i nekira mi vještine ni adresu. U ovom mojem visegodišnjem, darenju nije bilo nikakve materijalne strane tako mnogi suđi srodstvo misle, ali je bilo i još uvijek imao činio što se memoire novcem kupit mili svim bogatstvima svjetla, a to je ogroma fikac, podrška i raumjavanje.

Musejnović Mejra

PISMO MAJKE

Ja sam Mejra Husejnović, majka sam djevojčice Habibe koja ima poteškoće u motoričnom razvoju. Moja djevojčica je bila u vrlo teškom stanju tj. spazmu gdje je morala biti podvrgnuta intenzivnim fizikalnim tretmanima. Kao svaka majka borila sam se da moja djevojčica napreduje i da jednog dana prohoda. Opšte je poznato da je svaka borba sa bilo kojom vrstom bolesti jako teška i nažalost razara dušu. Ali kada sam počela duhovno da padam slučajno sam srela dr. Aišu Hadžihalilović pred poliklinikom gdje sam nosila Habibu na fizikalne vježbe – prišla mi je i pomogla s Habibom i kolicima. U njenim očima sam primjetila ogromno razumjevanje i podršku pa je tako počela moja saradnja s Lotosom i doktoricom. Kroz životnu dramu kroz koju smo prolazili moja porodica i ja doktorica je bila uz nas. Davala nam je kako stručne savjete tako ogromnu moralnu podršku i mnoštvo različitih projekata radi Habibile bolje socijalizacije. Isto tako kroz našu borbu pokušavala je da upornom borbom pokaže i drugim roditeljima koji imaju ovakvu ili sličnu djecu da se može mnogo pomoći toj djeci jer nažalost mnogi roditelji ili drže djecu u svijetu tame ili se psihički umore pa odustanu od borbe a bolest nije sramota ni nečija greška. Svakom se može desiti i ne bira ni vrijeme ni adresu. U ovom našem višegodišnjem druženju nije bilo nikakve materijalne strane kako mnogi ljudi nažalost misle, ali je bilo i još uvijek ima ono što se ne može novcem kupiti niti svim bogatstvima svijeta a to je ogromna ljubav, podrška i razumjevanje.

Husejnović Mejra

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU
POLITIKU I IZBJEGLICE

*Udruženje građana za zaštitu mentalnog
zdravlja djece i invalidnih lica
"Lotos"
Zenica*

Zenica, 22.10.1999. godine

Vaš znak:

Nai znak: 11-35-270/99

Predmet: *Pismo preporuke*

Na području Zeničko-dobojskog kantona, ne tako daleke 1992. godine razvila se i pretočila u formu udruženja građana "Lotos", za to vrijeme jedinstvena lokalna inicijativa sa zadatkom da obezbjede i u praksi provodi ideju o ljudskim pravima i mentalnom zdravlju ljudi.

"Lotos" je lokalna organizacija za zaštitu mentalnog zdravlja djece i invalidnih lica, koja pri svom radu i djelovanju koristi savremene metode rada u vidu savjetovanja, seminara, dogovora i drugih projekata koji doprinose razvoju lokalne demokratije. Nastojanje "Lotosovaca" naročito su usmjerena ka integraciji umjerenog retardiranih osoba koje su inače živjele u svojevrsnoj izolaciji, u svakodnevni život zajednice kojoj pripadaju i zdravih osoba koje ih okružuju. To je, sa aspekta socijalne psihologije vrlo značajan zadatak i pomak, jer se na taj način eliminisu negativni stavovi zajednice prema licima sa invaliditetom. Posebno je zapažen angažman ove organizacije na očuvanju mentalnog zdravlja zdrave djece kao i ona koja u svom ponašanju iskazuju ili mogu iskazivati određene elemente koji predstavljaju takozvane riziko faktore u ponašanju. Razni vidovi pomoći kako materijalne tako i nematerijalne prirode vezani su za ime ove organizacije, koja kroz raznovrsna druženja, takmičenja, pomoći u ospozivavanju za život i rad, predstavljanju kroz primjere kulture i javne manifestacije široj javnosti ovog grada i kantona uopšte, svakako doprinosi afirmaciji rada sa kategorijom lica koja, malo ko razumije, ali od svih trebaju pomoći.

Ipak, grupa entuzijasta, humanista i ostalih ljudi dobre volje okupljenih oko "Lotosa" zna prepoznati i cijeniti vrijednosti koje postizu invalidna lica i u tom prevcu ovo Ministerstvo im daje punu podršku. Rezultati njihovog rada su najbolja preporuka za njihovu dalju afirmaciju i angažman na ovom prostoru.

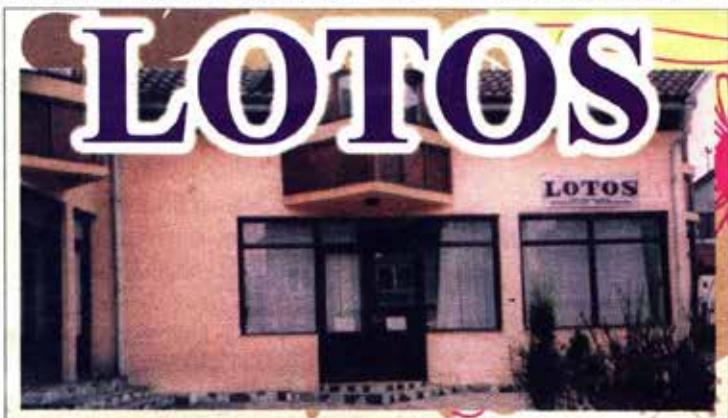
Bosna i Hercegovina, Zenica, Kučukovići br. 2
Tel: 072/412-970, 415-205, 415-016, 417-135; Fax: 415-340

MEĐU KANDIDATIMA ZA NAGRADU ZENICE

“Lotos” zaslužuje priznanje

Udruženje za zaštitu mentalnog zdravlja “Lotos” već dvadeset godina pomaže djeci i odraslima te prosvjetnim radnicima kod razješavanja smetnji poteškoča u učenju, emocionalnih i odgojnih problema i psihičkih poteškoča

i humanijem položaju marginaliziranih skupina, posebno osoba sa invaliditetom, širenju demokratskih principa i vrijednosti, očuvanju životne sredine kao i boljim i humanijim odnosima među ljudima u zajednici u kojoj živimo.

različitog uzroka te je prepoznat u lokalnoj zajednici kao mjesto na kojem mogu potražiti pomoć svi kojim je potrebna, kako dijagnostičko-terapeutsku tako i preventivnu. U svom dvadesetogodišnjem radu Lotos je realizirao mnoštvo projekata, samostalno ili u saradnji sa drugim ustanovama ili nevladinim organizacijama, a svaki od njih doprinjeo je boljem

Shodno svemu navedenom, magazine Superinfo je prepoznao važnost Lotosovog angažmana te je predložio Lotos za ovogodišnju Nagradu Zenice što bi, svakako, bilo zasluženo priznanje djelatnicima i volonterima Lotosa za sve što su činili i čine za boljšak zajednice u kojoj živimo, a nadati se da će sličnog mišljenja biti i Ocjenjivački sud za dodjelu priznanja.

Bingo

Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje
osoba sa invaliditetom Federacije Bosne i Hercegovine

Broj: 02-35-8-~~6~~ '13
Sarajevo, 14.01.2013 godine.

BRANKA JURIĆ
Talića brdo 7 c

72000 Zenica

Predmet: Obavijest

Poštovani,

Ovim putem Vas obaveštavamo da je prihvачen Vaš zahtjev za dodjelu novčanog stimulansa za samozapošljavanje osoba sa invaliditetom po javnom pozivu Fonda od 10.11.2012. godine.

O vremenu i mjestu potpisivanja Ugovora sa Fondom obavještićemo vas naknadno putem telefona ili e-maila.

S poštovanjem,

- Dostaviti:
① Naslovu
2. Evidencija
3. a/a

DIREKTOR
mr.sc. Ivica Marinović

SARAJEVO, UL. Vrionova Šestdeset 10

Tel: +387 33/717-740

Fax: +387 33/717-821

Vesti adresat: <http://www.fpzbi.ba/>
Vlasnični banka d.d. Tuzla, tel: 334-650-22963585-71
IBI broj: 4201075420006

E-mail: fondzarehab@raciju@hinet.net.ba
Moja Banca d.d. Tuzla, tel: 337-470-600333037-11
Agencija Općinski sud Sarajevo, 005-0-609-11-000618

Februar

- 07. februar – Međunarodni dan života
- 11. februar - Svjetski dan bolesnika
- 13. februar – rođendan Habibice
- 14. februar – Valentinovo - Dan zaljubljenih

Na osnovu tačke 3. Odluke o raspodjeli sredstva za dodjelu novčanog stimulansa za zapošljavanje osoba sa invaliditetom u 2012. godini broj 01-02-2-109/13 od 10.01.2013. godine, a u skladu sa odredbama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, ospozobljavaju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom („Službene novine Federacije BiH“ br. 09/10) i Zakona o obligacionim odnosima („Službene novine Federacije BiH“ broj 29/03 i 42/11), zaključuje se:

U G O V O R

o dodjeli novčanog stimulansa za 2012. godinu za novo upošljavanje osoba sa invaliditetom

Ugovorne strane

1. **Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom**, kojeg zastupa direktor mr.sc. Ivica Marinović (u daljem tekstu: Fond),
I
2. **Jurić Branka, Ul. Talića brdo 7c, 72 000 Zenica, JMB 1906964195016**, (u daljem tekstu: Osoba koja se samozapošljava)

Predmet Ugovora

Član 1.

Predmet ovog ugovora su prava i obaveze ugovornih strana po osnovu dodjele novčanog stimulansa za novo upošljavanje osoba sa invaliditetom putem samozapošljavanja odnosno pokretanjem obrta u iznosu **10.000,00 KM** za osobu sa 100% invaliditetom koja se samozapošljava u skladu sa Odlukom o procedurama za ostvarivanje prava i isplatu stimulansa broj: 01-02-2-512/12 od 18.04.2012. godine, Javnim pozivom od 10.11.2012 godine te podnijetim Zahtjevom od strane osobe koja se samozapošljava.

Obaveze Osobe koja se samozapošljava

Član 2.

Osoba koja se samozapošljava obavezuje se da će u skladu sa podnijetim Zahtjevom i zakonskim propisima izvršiti registraciju obrta i samozapošljavanje te da će izvršiti prilagodbu radnog mjesa, nabavku potrebne opreme ili isplatu plata u skladu sa podnijetim Zahtjevom.

Član 3.

Osoba koja se samozapošljava je dužna nakon zaključenja Ugovora sa Fondom u roku 30 dana izvršiti registraciju obrta i izvršiti druge neophodne radnje radi otpočinjanja obavljanja djelatnosti. U roku od 3 dana od dana završetka procesa registracije osoba koja se samozapošljava dužna je Fondu dostaviti:

13.02.2013. Branka Jurić potpisuje Ugovor sa fondom za zapošljavanje invalidnih lica Federacije Bosne i Hercegovine za samošapošljavanje

Naša draga Habibice sretan ti rođendan.

Tvoji prijatelji iz Lotosa

Ljubav

*To je nešto što te poneše
I što te srećom ispunji lako,
Pa te podigne u visine,
Neujno, tiho, al' ipak jako!*

Irma Kubat

POZIVNICA

*Imamo čast pozvati Vas na umjetnički soire na temu
«LJUBAV JE DAR».*

*Druženje će se realizovati u studentskom domu ul. Crkvice 50
sa početkom u 19,00 sati.*

Emina Hadžihalilović - direktorica

PROGRAM susreta: Ljubav, Ljubav je dar (Valentinovo 2013)

Košpo Belma   violin

Košpo Haris   klavir F. Schubert «Serenada»

Džehverović Alma: Gabriel Faure - «Apres un Reve»

Vokalni solista, klasa prof. Vesna

Košpo - Ljubavna pjesma

Ena Kučuković   stihovi: Tebi i Žudnja

Drinić Ena   gitara klasa prof. Đukić Vanesa;
Smith: Havajski valcer

Martić Ena   gitara S. Popus Flamengo - varijacije

Hadžiabdić Bego   klavijature Pjesme koje volim

Članovi literarne sekcije prof. Tanović Aslana, stihovi:
«U susret ljubavi»

Vedad Žuna   Stihovi

Košpo Belma   violin Rapsodija

Maličbegović Lida   Ti si - stihovi

Šefika Korkut - Šunje: Radović Dušan «Ženski razgovori»

Košpo Belma   violin F. List «Čardaš»

Cilj projekta je afirmacija mladih talenata, popularizacija klasične muzike i lijepo riječi, afirmacija altruizma i težnje za mir i duševno blagostanje.

Autorica projekta: prim. Dr. Aiša Hadžihalilović

Asistenti na projektu: Damir Čampara i Čolaković Amir

Belma i Haris Košpo
Fotografije sa Valentinova – Jasmin Hadžić

Džehverović Alma, vokalni solista

Toplo – hladno

Tek što smo zakoračili u prostor Lotosa puni utisaka sa uspješne večeri „Valentino“ kada smo zagazili u vodu. Dok smo se osvjestili vidjeli smo da niz zidove teče voda i da je na podu najmanje 6-7 centimetara dubina vode. U stanu iznad Lotosa pukle su cijevi za grijanje, i to nam je baš izazvalo stres.

Goran sastavlja Olimpijske krugove

Nezir je na dijagnostičkoj opservaciji

Iz naše arhive

Dr. Aiša – dragulj humanizma

Sva naučna otkrića gube svrhu ukoliko nemaju postojan uzrok: čovječnost. Sve što je čovjeku potrebno sadržano je u sili srca i otkrivanju dubine sopstvenog odnosa prema drugom čovjeku s ciljem osiguranja mogućnosti razvoja individualizma ličnosti. U punoj slobodi razvijanja svih najboljih osobina i kreacija identiteta.

Knjiga Dr. Aiše Smailbegović-Hadžihalilović svojevrsna je zbiljska slika njene profesionalne i ljudske opredjeljenosti da snagom srca pomogne i otvoriti put osobama s teškoćama, roditeljima djece čiji zdravstveni status nije po obrazcu na koji smo navikli i da je nesumnjivo snažnom voljom moguće izvođavati pobjedu intelektualne pažnje u odnosu prema onima koji traže pomoći, a svaki čovjek ima pravo da traži pomoći.

Po tom pravu Dr. Aiša se odaziva punog srca, olakšava grubu stvarnost i neminovne porodične drame svojih pacijenata iz jednostavnog razloga što je, osim visoke stručnosti u svom pozivu, emocionalno obdarena, naprsto, ona je osoba širokog srca.

Radionica „Lotos“ u Zenici njen je krik skretanja pažnje svima onima koji su neosjetljivi na stanje onih kojima je pomoći potrebna, ona se pažljivije od drugih zagleda u stanje svojih pacijenata, zapaža sklonost koja je preovladavajuća u njima i od toga gradi put korisnog usmjerjenja, objašnjava da bi razumjeli novo i nepoznatu u njihovom životu. Pruža izvjesnu mogućnost da se osjećaju slobodni i snažni, prioritetno korisnu porodici i društvu. Čak i najmanji koraci znak su sposobnosti da u samom sebi razviju otpor tjeskobnom osjećanju da su različiti od drugih, njihov trud veći je od pobijedničkog truda bilo kojeg sportiste i naučnika jer su neoboriv dokaz volje pojedinca da savlada i nemoguće.

Čovjekovo srce je slobodna sila koja se teško potčinjava interesima, ono je svjetli veličanstveni hram dobra oličen u neodoljivom porivu humanizma kojeg u dr. Aiši ima na pretek.

Njena knjiga zaslužuje posebnu pažnju javnosti i ja iskreno, od svega srca, pozivam dr. Aišu da ovu knjigu što prije ponudi čitaocima. Kao dragulj svoje opredjeljenosti da uvijek, u svakoj prilici pomogne drugima, širokom dušom i punim srcem. Ona je u gradu i šire već danas postala simbol spektra moguće integracije djece i omladine s posebnim potreбama s nedvosmisleno izraženom porukom da svako dijete treba da bude željeno i voljeno i da ima pravo na sretno djetinjstvo i život bez nasilja.

Zenica, 23.02.2011.

Sejida Čehajić, književnica

Mart

- 01. mart Dan suvereniteta Bosne i Hercegovine
- 08. mart Dan žena
- 14. mart Međunarodni dan rijeka
- 20. mart Dan Zenice
- 21. mart Prvi dan proljeća – odlazak u prirodu
- 21. mart Međunarodni dan borbe protiv rasizma
- 22. mart Svjetski dan voda
- 27. mart Dan teatra

Ena Kučuković čita svoje stihove i ljubavi. U prvom redu sjede gospođa Vesna Košpo, gospođa Miralema Bašić - Buzaljko, direktorica Studentskog doma i naše članice gospođa Šefika Korkut i gospođa Fatima Kulenović

U jednom starom izdanju Ezopovih basni ispod svake Basne bila je napisana pouka.

Pouka iz ove informacije je da je autor čestitke za 8. Mart došao kući i tužno rekao ja nemam kome dati čestitku koju je napravio u školi na času. Mama ovog dječaka je umrla kada je njemu bilo godinu dana.

Pouka

Kada se izrađuju čestitke treba naglasiti da one nisu samo za majke nego za sve žene, za komšinice, za žene u prodavnici gdje se kupuje hljeb i mlijeko, bilo da se radi o 8. Martu, bilo da se radi o drugim praznicima većina ljudi ostane tužna i depresivna. Zato nam je veoma važno da u radu i sa djecom i sa odraslima budemo pažljivi prilikom svih praznika.

20. marta
POZIVNICA

**20. mart
Dan općine Zenica**

POZIVNICA

Program

OBILJEŽAVANJA DANA ZENICE

- Uvodna riječ
- Obraćanje Načelnika Općine Zenica
- Svečano potpisivanje Sporazuma o bratimljenju sa Jajcem i Velesom
- Potpisivanja Sporazuma i obraćanje načelnika Jajca, Velesa i Zenice
- Obraćanje gostiju
- Dodjela javnih priznanja
- Obraćanje predstavnika dobitnika javnih priznanja
- Zajedničko fotografiranje
- Izložba kulturno historijskog nasljeđa grada Jajca

Ovogodišnjim laureatima nagrade je uručivadistaknuti sportista Hamza Alić. Lotos čestita na izboru u jakoj konkurenciji i želi nagrađenima nove uspjehe u životu i u radu. Nagrade su dodjeljene na svečanoj sjednici Općine Zenica 20. marta. 2013. godine.

Branka i dr. Aiša na svečanoj sjednici općine Zenice

Sa prvim danom proljeća došle su nam nove volonterke i uključile se u projekat „Moja formula sreće“

Fatima, Nura, Elvida i Martina a stari volonter Damir Čampara uvodi ih u doktrinu dobrovoljnog rada.

April

- 02. april Dan autizma
- 07. april svjetski dan zdravlja
- 08. april svjetski dan roma
- 19. april Dan civilnih žrtava rata općine Zenica
- 22. april Dan planete zemlje
- 23. april u Lotosu smo posvetili rođendanu svih naših volonteru (a to je dan Azre)
- 23. april Dan knjige i autorskih prava
- 24. april Dan plesa

Ema Drinić

Maj

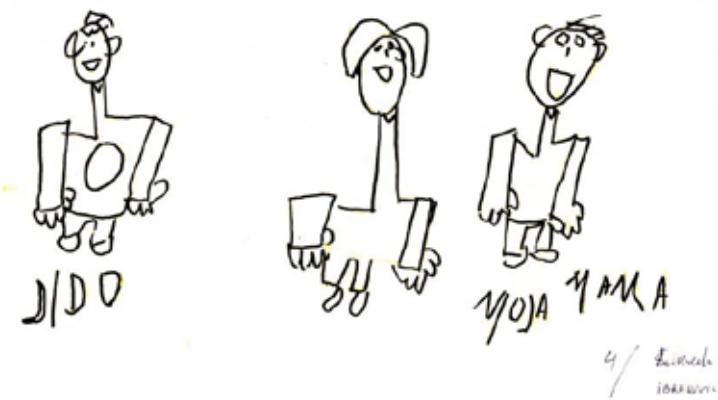
---

07. maj Dan džamija
15. maj Dan porodice

Ena Martić

07.05.2014
MOJ

Velid je već osam godina član Lotosa. Svoj 20. rođendan je proslavio sa prijateljima u klubu. Tortui knjige je poklonila gospođa Emina Androšević.

Certifikat

DAMIR ČAMPARA

Za učešće na Konferenciji

"Multisektorski pristup
ranoj detekciji i intervenciji
kod djece s razvojnim poremećajima
s posebnim naglaskom na djecu s autizmom "

MINISTAR

Prof.dr. Ruzmir Mesihović

Sarajevo, 29.-30. maj, 2013. godine

DJECA SU BLAGO, DJECA SU ZLATO...

ORGANIZATORI

1. Udruženje roditelja, invalidnih osoba i djece sa posebnim potrebama „OSMJEH“ Olovski
2. Udruženje roditelja osoba oboljelih od cerebralne paralize, mikrocefalije i hidrocefalusa“DLAN“ Zenica

POKROVITELJI

GLAVNI POKROVITELJ – NAČELNIK OPŠTINE OLOVO, gospodin DŽEMAL MEMAGIĆ
FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

JZU BRC „AQUATRM“ OLOVO

MEDIJSKI POKROVITELJI: FEDERALNA TV I RADIO OLOVO

KONFERENCIJA

Inkluzija djece i omladine s poteškoćama u učenju

OLOVO - PETAK, 31. 05. 2013. – 9,30 -16,30

NAUČNI ODBOR

1. Doc. dr Emira Švraka, predsjednica naučnog odbora i predsjednica Saveza udruženja osoba s cerebralnom paralizom FBiH
2. Doc. dr Mirsad Muftić, predsjednik Udruženja fizijatara FBiH
3. Mr. sci. Naim Salkić, direktor Centra za slušnu i govornu rehabilitaciju Sarajevo
4. Prim. mr. sci. Aisa Hadžihalilović (Savjetovalište za roditelje) LOTOS Zenica
5. Mr. sci. Sead Bašić, ortoped
6. Mr. sci. Berka Klinić, pedagog Centra „Vladimir Nazor“ Sarajevo

KONFERENCIJA – *Inkluzija djece i omladine s poteškoćama u učenju*

Teme Konferencije

- Re/habilitacija djece s poteškoćama u učenju
- Profesionalna rehabilitacija osoba s poteškoćama
- Učeće osoba s poteškoćama u proizvodnji zdrave hrane, ljekovitog bilja
- Balneoklimatoterapija u BiH i regiji

Dr. Aiša predsjedava jednoj sesiji.

Volonterka Jurić Branka i gospodin Novotny. On je uprkos teške bolesti diplomirao pravo i služi svim zdravim osobama kao uzor

Juni

- 04. juni UN-ov Dan nevinih žrtava djece - žrtava agresije
- 05. juni Dan čovjekove okoline
- 06. juni Sajam NVO u Zenici
- 20. juni Izlet na „Branu II“ – Likovna radionica u prirodi
- 20. juni svjetski Dan izbjeglica
- 26. juni međunarodni dan borbe protiv zloupotrebe droge i nezakonite trgovine ljudima
- 26. juni dan povelje UN

**Našoj doktorici
najljepše
čestitke
od srca**

Ena Martić

Damir i Benaida su bili voditelji na manifestaciji povodom Valentinova

Odjednom, iz vremena proteklog pojavio se dr. Waren sa svojim unukom Davidom. Došao je sa Davidom iz Kalifornije da mu pokaže gdje je i šta je radio u ratu.

Za članove Lotosa bilo je pravo iznenađenje sresti se poslije 20 godina i prepoznati se uprkos tjelesnih promjena koje su se zbole u proteklom periodu.

Emina Hadžihalilović, izvršna direktorica lotosa, Damir Čampara volonter i gospodin Waren uz zajedničku kafu

Nije In memoriam!

The Pied Piper

It was clear from the very first that she drew people to her. Perhaps it was her motherly look. Perhaps it was the stocky, sturdy look of this peasant like lady. She looked like she had come from the earth. Perhaps it was the way in which she described the experiences and needs of the young people she served. After four years of the Bosnian War, her discussions were filled with intensity and emotion. While discussing the losses incurred by the young people, she would sweat on her forehead and would sometimes roll her eyes. During one meeting, she asked if people believed in prayer. She told of how the children had suffered thus far in the war. She told how they had witnessed destruction of homes, families, and friends. Her breathing became more rapid. She described how prayer may be the only resource available. She continued to talk of the losses of the children. She described how one child's family had left their home, how the family had separated; the mother taking the child one way and the father going another. She told how the child ran frightened into the night, and disappeared into the trees. Later, the child would remember the noise of the shooting, the fright of the darkness, and the loss of his father. "Sometimes, she said, "there is only prayer.".

Dr. Aisa was a pediatrician and a child psychologist. She drew children to her. It was not just her physical appearance that brought the children; it was also her heart and creativity. She used her heart to influence every interaction with others. She exuded warmth, caring, and a bubbly personality. She used her creativity to develop programs that appealed to the children of the community. Central Bosnia and Herzegovina offers wonderful natural scenes. One can see the mountainous beauty and its fertile soil. Wild mushrooms, flowers, and natural herbs fill the countryside. She blended the interest in the simple delights offered by nature and the natural interests of children in the out of doors. She developed a program called the "Herb Children."

Three days later on a Sunday morning I was walking from my rented house towards the downtown section to attend one of the churches. As I passed an apartment house, Dr. Aisa exited the building. She saw me and said, "Mr. Voren, dobro utro."

I returned the Bosnian greeting of Good morning and asked, "Kako Ste?"

"Dobra," she replied, "Good." And off she went into her language.

"Neh razumjem," I said, "I am not understanding."

From the lot came several children, "Doktor Aisa!" they called.

She replied by greeting one of them by name and telling him "Go up to my apartment and fetch my niece," and to the other, "Go pick up that trash from the yard and put it in the trash bin." Both children eagerly obeyed. Seven stories of climbing by the child brought Dr. Aisa's niece to the window. After a brief discussion, her niece Belma joined us on our walk to town as our interpreter.

Dr. Aisa's program joined neighborhood children of Serb, Croat, and Muslim backgrounds in raising herbs for the hospital pharmacy, in cleaning the neighborhood of trash, and in taking safe trips to the country.

As we continued our walk, kids ran up to her; she smiled, greeted them, and asked them to pick up trash. They always eagerly obeyed. Adults from the other side of the street

U arhivi smo našli fotografije sa manifestacije koju opisuje dr. Waren u svom tekstu.

We found in the archives photos from the event described by Dr. Warren in his text

Kemica i Borjan, Muniba i druga djeca

yelled greetings across to her. I thought, "What a magnet. She seems to be known and liked by everyone."

Indeed Dr. Aisa was known and liked by everyone. She was a Medical Doctor specializing in pediatrics; she had a Master's of Science degree in the field of counseling; and she was the head of the Pediatrics Clinic in Zenica a city of 64,000 before the war and over 100,000 currently. Two weeks later I had the opportunity to have dinner with Dr. Aisa and more fully understand the depth of this local saint. I remember approaching her apartment house that evening. Unsure of where she lived she had sent two children to meet me. To me they ran, "Doktor Aisa?" they asked.

"Da," "Yes," I said. One grabbed my brief case and the other motioned me to follow. Up the seven flights of stairs we went. The smile on the faces of those children indicated just how pleased they were to serve Dr. Aisa.

Inside the apartment I was greeted by Dr. Aisa, her husband, daughter, and her niece Belma. Eager to fill in the story of this special person my eyes drifted around the room. The room was filled with art pieces collected from previous travels. There was art from Africa, South America, and elsewhere in Europe. One could just imagine the social and economic position she must have enjoyed before the war.

Her family experience was not unlike many Bosnians. Her nephew had been killed by a mortar in the Sarajevo Market Place two years previously, her niece had experienced the closeness of a sniper's bullet whizzing past her face, and the whole family had experienced the hunger of the siege during the war. Because of her knowledge of earth, Dr. Aisa supplemented the families meager supplies with herbs for taste, tea, and medicine.

Some would find it easy to withdraw into her work, but not Dr. Aisa. Three years before she had noticed a thirteen year old Jasmina routinely visiting children in the hospital. Together they formed part of her children's program. They began to call their program the "Lotus Program." It now contained two parts, the herb growing section and the hospital visiting program were children visited children.

Dr. Aisa also knew how to use resources. She invited young people to my trauma and grief resolution training. Jasmina, now sixteen learned how to relate even more effectively to traumatized children. She sought small donations that helped enhance the Lotus Program. With odds and ends for costumes she developed a drama group that performed Bosnian tales for children of the community. With gifts of puppets she worked with Jasmina on the special project for the hospital.

On Tuesday, Jasmina met me at the hospital. There was much excitement as we walked down the hallway. Children ranging from ages of six to fourteen rushed to a special spot in the hallway. Jasmina, playing the excitement like a fine musical instrument, reached into her bag, glanced up at the children, smiled and brought out a puppet. She handed out what puppets there were. She kept one for herself which she used to give to me for the opening greeting. I greeted them, "Dobar Dan, kako ste?" "Good day, how are you?" I said through the puppet.

The children responded, "Dobro! Good."

After receiving the puppet from me, Jasmina began to talk with them. She greeted them. She asked who would be willing to tell her story. Eagerly, children's hands went into the air. She chose one little girl and through the puppet began to ask the questions as taught in our seminar. The child responded. It is always amazing how children who are

Stoje: Ankica Despotović, Tanja Samardžić, sjede: Lea Popović

Sandra Marić sa gitarom

usually afraid to tell their story will talk through puppets or drawings. Jasmina had created a sense of trust in the group. These children responded to the respectful partnership developed between Dr. Aisa and Jasmina. As Jasmina and I walked down the hall to leave, we could hear the spontaneous laughter of children who had faced their losses. These children despite their amputations had regain begun to the joy of childhood.

Later that summer it was Awards Day for Dr. Aisa's children. She understands that children need more than the opportunity to serve, they also need recognition. On this day over a hundred parents and children are gathered to celebrate. It is important to remind oneself that Dr. Aisa has managed to bring together Serb, Croat, and Muslim parents to celebrate with their children. While the look on each child's face differs, they all are sharing in this non partisan celebration.

While the younger children run about, one thirteen year old is quietly taking in the events. Her name is Vesna. She watches deep in thought as the young guitarist of fourteen years plays Bosnian folk songs. She listens quietly as a sixteen year old master of ceremonies begins the formalized part of the program. Vesna watches the introductions of the foreign visitors. She seems curious about us but continues her distance. The young master of ceremonies calls the names of the participants and gives them their bags of goodies. Eventually, the M.C. calls Vesna to the stand. There is a slight trace of a smile. Dr. Aisa then walks to the microphone and asks for silence. The children immediately become quiet. Dr. Aisa speaks, "You all have done so much for your neighborhood. Your clean up programs and your gardens have added to our community. Because I am proud of you I am asking Vesna in our name to show our foreign visitors Mr. Warren and Mrs. Georgina her garden." As the applause begins, the children swarm around the smiling Vesna. She leads us to her garden and with great pride shows us her work.

Dr. Aisa has helped to bring support, pride, and joy back into the lives of the children of this community. She has risen above the problems of this war to show what faith and hope can do for others. She has found a way to renew herself through the growth of her special children. Dr. Aisa demonstrates the value of giving a little kindness to our children and the harmony which we can receive from them even under the most difficult of circumstances.

To Dr. Aisa,
Dale
Warren
written in 1995
6/20/13
signed in

Dr. Mustafa Hrustemović, Meša Sarajlić i Ahmed Colo

Ratne godine dr. Waren čestita dr. Aiši na aktivnostima

Juni 1995. godine

Dr. Waren predaje „papir“ dr. Aiši u Lotosu 2013. godine

Na osnovu Zaključka o prihvatanju programa i projekata organizacija civilnog društva u oblasti socijalne zaštite, kulture, sporta i mlađih u 2013. godini (broj 02-14-11277/13), Općina Zenica, koju po ovlaštenju Načelnika Općine zastupa Pomoćnik načelnika za društvene djelatnosti i socijalnu zaštitu Zijad Softić i Udrženje građana „Lotos”, (u daljem tekstu Aplikant) koje zastupa Emin Hadžihalilović, predstavnik Udrženja, zaključuju

**UGOVOR
o regulisanju uzajamnih prava i obaveza**

Član 1.

Predmet ovog ugovora je regulisanje prava i obaveza u realizaciji odobrenih programa i projekata OCD u oblasti socijalne zaštite po osnovu raspisanih Javnog poziva za podnošenje aplikacija organizacija civilnog društva do dodelju sredstava iz Budžeta općine Zenica za 2013. godinu, pozicija Finansiranje društava i udruženja u oblasti socijalne zaštite.

Član 2.

Općina Zenica se obavezuje da će aplikantu isplati sredstva u iznosu od **2.5000,00 KM** za realizaciju Projekta: „**Moja forma sreće-altruizam u praksi!**”, kojim je aplikant učestvovao na Javnom pozivu i biće uplaćena na račun Udrženja broj 161-055-000-329-0078, Raiffeisen Bank d.d. Sarajevo, filijala Zenica.

Član 3.

Sredstava iz člana 2. ovog Ugovora će se dodjeljivati u tranšama, prva tranša neposredno prije početka implementacije projekta, a druga tranša po dostavljenom periodičnom naretnivom i finansijskom izveštaju, te dostavljenom izveštaju tima za praćenje provedbe prve faze projekta.

Član 4.

- Sastavni dio ovog Ugovora je projekat koji je aplikant obavezan ralizovati uz odobreni budžet iz člana 2 i 3.
- Aplikant se obavezuje da će realizovati projekat u roku i na način naveden u Projektu, a najkasnije do kraja **31.12.2013.** godine. U protivnom, obavezan je vratiti sredstva.
- Aplikant je obavezen da Općinu putem Službe za društvene djelatnosti i socijalnu zaštitu obavijesti o početku implementacije, toku i fazama realizacije projekta, te dostavi naretniv i finansijski, periodični i finalni izveštaj o realizovanom projektu (sa spiskovima korisnika projekta, kopijom računa o utrošku sredstava, promotivnim matrijalima, odlukama o isplati i sličnim dokazima o utrošku sredstava i realizaciji projekta).
- Aplikant je dužan obavijestiti javnost i medije o realizaciji projekta.

Član 5.

Monitoring i evaluaciju vršiće Služba putem posebne komisije.

Član 6.

Ovaj Ugovor je sačinjen u 3 istovjetna primjerka od kojih svaka strana iz Ugovora zadržava po 1 (jedan), a jedan primjerak se dostavlja Službi za budžet i finansije.

Član 7.

Eventualne sporove ugovorne strane će rješavati sporazumno, a u protivnom nadležan je Općinski sud u Zenici.

Broj: 08-14-11277-7/13

Zenica 19.06.2013. godine

PREDSTAVNIK UDŽUŽENJA

Emina Hadžihalilović

POMOĆNIK NAČELNIKA

Zijad Softić dipl. pol.

Damir Čampara potpisuje Ugovor o donaciji u Općini.

Juli

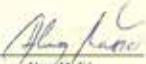
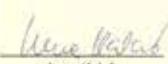
---

11. juli Svjetski dan civilnih žrtava rata
11. juli Dan genocida u Srebrenici

DIPLOMA

Četvrta generacija ljetne škole civilnih sudija i aktivizma

SARAJEVO
08.07.2013. - 20.07.2013.Damir Čampara

Alma Mađić
(Dekanica Vrh BH)

Luna Kalaj
(Poznatičarica Škole civilnih sudija i aktivizma)Program je podržala međunarodna organizacija za zaštitu ljudskih prava
Civil Rights Defenders

Ovom diplomom se potvrđuje da je kandidat održao ukupno 70 sati nastave na slijedeće teme:
 This is to certify that the candidate attended overall 70 hours of training that included the following subjects:

1. Transicijska pravda / Transitional Justice
2. Identiteti, preduvode, stereotipi / Identities, Prejudices and Stereotypes
3. Svraćanje s prošlosti / Dealing with the Past
4. (De)konstrukcija jezika mržnje / (De)constructing the Hate Language
5. Uvod u ljudska prava / Human Rights Introduction
6. Diskriminacija, Trening testiranja diskriminacije / Discrimination, Testing Discrimination Training
7. Universalizam ili kulturni relativizam u ljudskim pravima / Universalism vs. Cultural Relativism in Human Rights
8. Ustavni uređenje BH / Constitutional structure of BH
9. Zapadni Balkan na putu ka EU članstvu / West Balkans towards the EU Membership
10. Pripreme projektnih prijedloga / Project Proposal Development
11. Aktivizam / Activism
12. Razvijanje karijere / Career Development
13. Odnosi s javnostima. Kako komunicirati? / PR and Public Communication

Predavaci/Teachers:
 Aleksandra Letić, Nidžara Ahmetalić, Dženan Kalaj, Šafa Mušacki, Aida Vežić, Miroslav Zvanović,
 Nedim Jahić, Luna Kalaj, Nebojša Gajić, Jovana Vučović, Nina Radopčić, Samira Nuharević, Bibić

Iz naše arhive

FAX an: Dr. Aisha Smallbegovic - Hadzihalovic
Projekt Lotos ZENICA
Fax 00387 72 416 - 568

VON: Frauenzentrale des Kantons St.Gallen
Susann Möslé - Hüppi, Präsidentin
Fax Nr. 0041 71 223 83 75

1 Seite
19. Juli 2000/mg

Unser Besuch in Zenica am 8./9. Juli 2000

Liebe Aisha

Nach einer eindrücklichen Reise sind wir wieder wohlbehalten in St.Gallen angekommen. Wir möchten dir, deinen Mitarbeiterinnen und Mitarbeitern und allen Kindern des "Lotos" noch einmal ganz herzlich danken für den speziellen Empfang, den ihr uns bereitet habt. Wir waren alle sehr beeindruckt von eurer Arbeit. Wir wünschen euch weiterhin viel Mut, Ausdauer und Ideen, damit möglichst viele Kinder und Familien aus Zenica und Umgebung von eurer Arbeit profitieren können. Gerne werden wir eure Arbeit auch in Zukunft unterstützen.
Mit freundlichen Grüßen an alle im Projekt "Lotos" Engagierten

Frauenzentrale des Kantons St.Gallen
Die Präsidentin

Susann Möslé - Hüppi

Br: 04-07/2013

Sarajevo, 19. Juli 2013. godine

Predstavnici Helsinškog komiteta za ljudska prava u Bosni i Hercegovini boraviće u Zenici u četvrtak, 25. jula 2013. godine. U vremenu između 11:00 i 14:00 sati, u prostorijama Udruženja građana „Lotos“, pravnici i aktivisti Helsinškog komiteta pružeće pravnu pomoć građanima i građankama koji smatraju da su im ljudska prava ugrožena.

Dani otvorenih vrata Pravne službe Helsinškog komiteta za ljudska prava u BiH, finansijski su podržani od strane organizacije Civil Rights Defenders kako bi se lokalnim zajednicama omogućio olakšan pristup pravdi.

Srđan Dizdarević

Predsjednik HK BiH

U julu 2013 grupa aktivistkinja za ženska ljudska prava je predstavila Alternativni izvještaj o implementaciji CEDAW Konvencije UN Komitetu u Ženevi.

Tim kolektiv.ba - inicijative za iskustveno učenje Udruženja LOTOS je za potrebe Izvještaja proveo istraživanje u sljedećim mjesnim zajednicama na području Općine Zenica: Arnauti, Čajdraš, Podbrežje, Perin Han, Pehare, Donji Bradići, Ciglana, Opšenik, Begov Han Kovanići, Lokvine, Donja Gračanica. Na osnovu rezultata istraživanja na uzorku od 500 ispitanih žena, Kolektiv.ba tim je pripremio dio Alternativnog izvještaja koji se odnosi na položaj marginaliziranih žena sa sela.

Istraživanje je provedeno u aprilu 2013. godine u saradnji sa ženskim formalnim i neformalnim grupama te aktivistkinjama iz lokalne zajednice. Kompletno istraživanje i analiza je provedeno aktivistički i volonterski sa namjerom da se pruži doprinos zalaganju za unapređenje kvalitete života djevojčica i žena te da se skrene pažnja javnosti da su problemi žena nevidljivi i pogrešno interpretirani.

Kompletan Alternativni izvještaj se može downloadovati na www.rightsforall.ba/publikacije a nezvanični prevod Finalnih komentara UN Komiteta za eliminaciju svih oblika diskriminacije nad ženama možete dobiti na web stranici Agencije za ravnopravnost polova BiH www.arsbih.gov.ba/images/documents/cedaw_4-5.pdf

Alternativni izvještaj o implementaciji UN Konvencije o eliminaciji svih oblika diskriminacije nad ženama

Položaj marginaliziranih žena Nevidljive žene sa sela

Posebnu kategoriju diskriminisanih i u potpunosti marginaliziranih žena u Bosni i Hercegovini predstavlja kategorija žena koja živi na selu.

Ako se u odnosu na pojedina pitanja može govoriti o diskriminaciji žena, u odnosu na žene sa sela možemo samo govoriti o višestrukoj diskriminaciji.

Po osnovu istraživanja koje je lokalna organizacija provela u ruralnim područjima centralne Bosne i Hercegovine (dolina rijeke Bosne) podaci do kojih smo došle su više nego poražavajući.

Glavni problemi žena sa sela su nezaposlenost, siromaštvo i nedostatak pitke vode.

Žene na selu su suočene na lošom kanalizacijom i odvodom otpadnih voda, divljim deponijama smeća, nedostatkom ili vrlo lošim saobraćajnim vezama od administrativnih centara do mjesta stanovanja (od neuslovnih cesta do javnog saobraćaja koji je rijedak ili jednostavno ne vozi do njihovih naselja, pa do straha za svoju djecu jer u pojedinim sredinama vozači javnog saobraćaja diskriminisu djecu naspram odraslih muškaraca ostavljajući često samu djecu da čekaju druge autobuse).

Veliki broj mjesnih zajednica ima neki oblik ženskog organizovanja – bilo u formalnim ili neformalnim oblicima, ali je procent učešća žena u donošenju odluka o unapređenju kvaliteta života u njihovim zajednicama – skoro nepostojeći. Žene skoro nikako ne učestvuju u radu odbora mjesnih zajednica, a mjesne zajednice nisu sposobljene ni na koji način da pruže makar osnovne administrativne usluge svojim sugrađankama.

Većina žena sa sela ima završeno osnovno, pa čak i srednje obrazovanje, dok je prava rijetkost pronaći ženu na selu sa završenom višom ili fakultetskom naobrazbom. Većina visoko obrazovanih žena sa sela je migriralo u gradske sredine bez ikakve

želje da se vrate na selo. Takva situacija je u potpunosti shvatljiva ako se uzme u obzir da je jedini način zarade na selu – poljoprivreda, a bilo koji drugi oblik industrije ne nudi mogućnost zaposlenja. Žene na selu pokušavaju doprinijeti kućnom budžetu svojim radom u oblasti poljoprivrede, ratarstva i stočarstva. Međutim zbog neuređene zakonske regulative – kako je teško plasirati domaće lokalne proizvode na bosansko – hercegovačko tržište. Tako je, npr. lakše naći u velikim tržnim centrima bijeli luk iz Kine i krompir Peruia, dok lokalni proizvođači, uglavnom žene – svoje proizvode ne mogu promovisati, zaštiti niti prodati na lokalnim tržnicama.

Stepen zdrastvene zaštite, prije svega prevencije je sramotno nizak. Postojeće ambulante porodične medicine rijetko odgovaraju istinskim potrebama zajednice, tako da su preventivni pregledi poput redovnih posjeta ginekologu ili stomatologu za žene svih starosnih doba skoro nepostojeci.

One žene sa sela koje imaju internet pristup uglavnom samo koriste društvene mreže za razmjenu fotografija sa različitih društvenih dešavanja i kako bi ostale u kontaktu sa širom porodicom. Vrlo mali broj žena koristi Internet u druge svrhe.

Nažalost, svaki put pred izbore, kada mnoge stranke upravo preko žena sa sela žele da izlobiraju popriličan glasački aparat, često manipulišući ženama i dajući lažna obećanja, situacija se drastično mijenja. Žene sa sela su jedinstvene u ocjeni da je nedostatak ženskog lideršipa, te javnih prostora za žene, javnih kulturno, edukativnih i rekreativnih sadržaja jedan od osnovnih uzroka nedostatka društveno – političke participacije žena sa sela. Žene sa sela su obično vidljive samo u trenucima promocije nacionalne tradicije, kućne radinosti i lokalnih specijaliteta, dok za njihovo političko mišljenje postoji vrlo malo sluha.

Nažalost, izgradnja novih naselja nije pratila nikakav infrastrukturni plan, što je rezultiralo jako lošim opštim kvalitetom života. Ne postoji nikakva vjera niti nada da politika_e koju vode nadležni u Bosni i Hercegovini može donijeti boljitet ženama na selu. U samo jednom dijelu Bosne i Hercegovine, u Republici Srpskoj od 2009-godine Gender centar Vlade Republike Srpske radi na provođenju

kampanje "Ravnopravno – za žene na selu" te obilježavaju 15. oktobar – Međunarodni dan žena na selu, dok je u 2012 održana samo jedna konferencija na državnom nivou posvećena ovoj problematici.

Niti u jednom od svojih 15 poglavlja Gender akcioni plan Bosne i Hercegovine ne tretira pitanje položaja i unapređenje kvalitete života žena na selu, dok kampanje prevencije i podizanja svijesti o nasilju nad ženama rijetko se provode u ruralnim zajednicama.

Zaključak:

Žene na selu su u potpunosti marginalizovane i u cijelosti nevidljiv čimbenik bosansko-hercegovačkog društveno političkog ambijenta.

Kako bi se unaprijedio položaj žena sa sela potrebno je što prije pristupiti izradi akcionog plana koji bi tretirao, uvažavajući posebnosti i osobitosti žena na selu, sljedeća pitanja:

- društveno – politički angažman žena na selu
- seoska poljoprivredna industrija, zapošljavanje žena na selu
- seoski turizam
- IT tehnologije
- zaštita okoliša
- obrazovanje
- zdravstvena zaštita, zdravstveno obrazovanje i prevencija
- nasilje u zajednici i porodici

Potrebno je uložiti dodatne napore i promovisati postignuća ali i strahove i neuspjehe žena sa sela, te pružiti im kontinuiranu podršku u njihovim nastojanjima da unaprijede kvalitetu života za žene svih starosnih doba u njihovim zajednicama.

Selma Hadžihalilović
Kontakt mobilni: 061/792-879

August

---

01. august Međunarodni dan prijateljstva

12. august Međunarodni dan mladih

29. august Dan povelje Kulina Bana

Gospođa Buzaljkov ponesena muzikom i stihovima članova Lotosa i sama je odrecitovala jednu ljubavnu pjesmu i zahvalila se na poklonjenoj umjetničkoj večeri.

TITO SRET

Dido

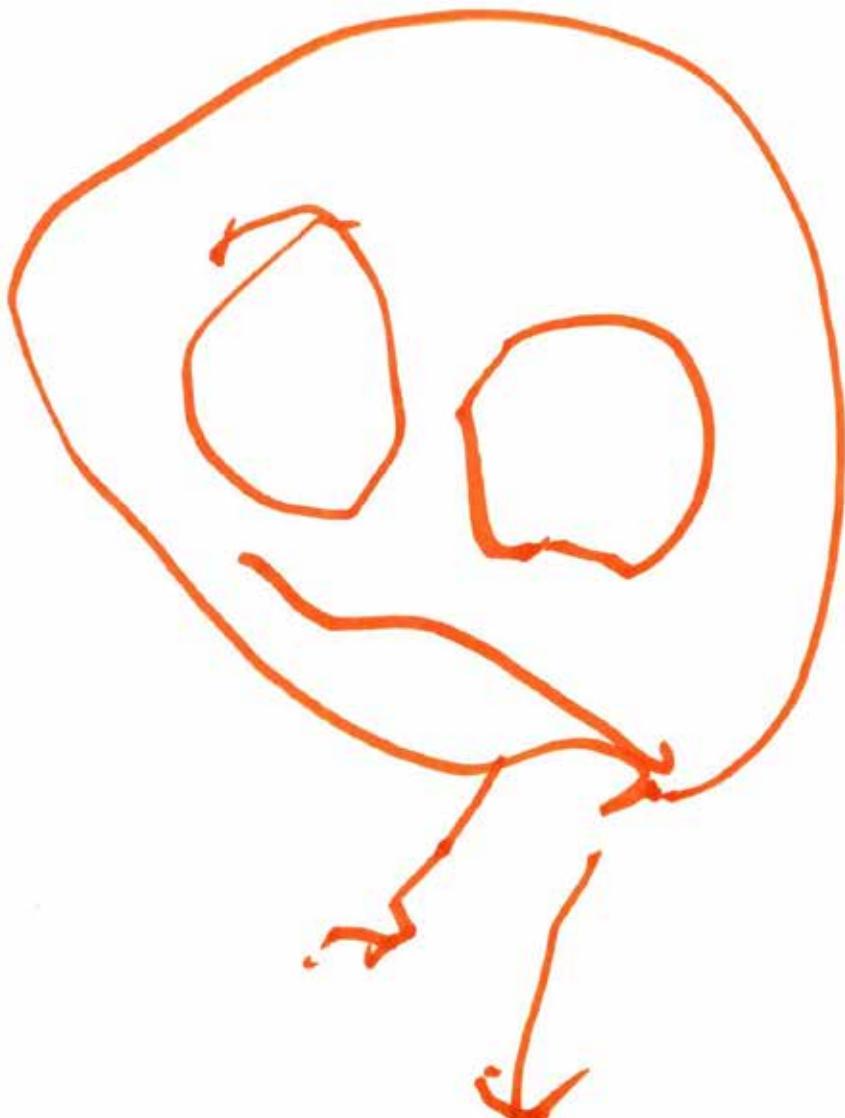
JE BAŠU DŽA MAMA Moja

Mama

Tata

Crteži dječaka od 11 godina sa teškoćama u razvoju
Naš glavni projekat Savjetovalište za djecu i omladinu kontinuirano i
uspješno teče cijelu kalendaršku godinu.

Alagić Nezira 3,5 godine: moj dida

Što nam govori dječji crtež?

Dječji crtež je jedan od načina na koji dijete „razgovara“ s nama.

Kako djeca ne mogu jasno izreći svoje potrebe i sve što žele – pokušavamo dokučiti njihov unutarnji svijet analizirajući ono što nacrtaju. Kroz dječji crtež pratimo njegov emocionalni, intelektualni i socijalni razvoj, kako se odnosi prema okolini, kako doživljava bliske ljude, njegov stav prema svijetu i slično.

Iako crtež ne može točno ukazati na pojedinu emociju, neke zakonitosti u „tumačenju“ značenja crteža ipak postoje:

sitni, stisnuti likovi često ukazuju na emocionalnu povučenost, sramežljivost

tužna, bolesna djeca snižene intelektualne sposobnosti manje koriste boje

crnom bojom se boje „strašne“ stvari, predmeti ili osobe u crtežu porodice često se veličinom pojedinih članova može procjeniti tko je „dominantan“ lik (najveći nacrtan lik) ta dominacija može biti ili u količini ljubavi koju dijete osjeća za roditelja i roditelj za dijete, ili u količini strogoće koju roditelj pokazuje djetetu.

Crtež pokazuje neke zakonitosti u svom razvoju koje se primjećuju kod sve djece:

Faza šaranja – 1. do 3. godine

Škrabanje, nasumično crtanje – djetetov je crtež potpuno slučajan, neprepoznatljiv

dijete ne crta s namjerom, nego crtežu nakon što je nacrtan daje značenje

najčešće se crtaju krugovi, te se spajanjem krugova i crta stvaraju prvi likovi s značenjem

Faza simboličnog crteža – 3. do 6. godina

crtež čovjeka se sastoji od kruga koji je glava te crta koje predstavljaju ruke i noge (javlja se oko 3. godine)
najčešće nema razlike između crteža čovjeka i životinja
tijekom te tri godine, razvija se dječji crtež čovjeka – polako se diferenciraju dijelovi tijela, lik dobiva trbuh, prste, kosu ...
sve više detalja
oko 4. godine dolazi do definiranja spola crtanog lika – crtaju se haljine, šminka, nakit

Faza realizma – 6. do 10. godina

crtež je bogat detaljima, nema prostorne perspektive, dijete želi nacrtati sve što zna (crtajući kuću crta sve prostorije, namještaj ... makar se on izvana ne vidi; kroz hlače se crtaju noge...)
nadarena i prosječna djeca prolaze iste faze razvoja crteža, jedina je razlika u tome što nadarena djeca puno brže prolaze ove faze

Faza umjetničkog crtanja – 10. godina i više

javlja se samo kod neke djece, jer nakon 10-12. god. opada interes za crtanje kod djece, ostaje samo kod one djece koja imaju specifične sposobnosti

Enes, Alesandro, Vanesa, Amir i Mahir su bili naši predstavnici na omladinskom kampu u Bugarskoj.

Sumeja, Vanesa, Alesandro, Amir, Dino, Mahir, Enida i Enes, veselo druženje

LJETO U BUGARSKOJ

U periodu od 10. do 20. avgusta 2013. godine 8 volontera U LOTOS učestvovalo je na treningu u Bugarskoj pod nazivom “European citizenship - opportunities and solutions for youth employment”.

Trening je bio organizovan u vidu radionica na kojim se vršila edukacija iz oblasti razvojnih fondova EU, programa “Youth in action”, razvoja volonterizma, kreiranja biznis ideja, oblicima formalnog, neformalnog i informalnog obrazovanja. Učesnici su bili volonteri iz Bugarske, Bosne i Hercegovine, Makedonije i Srbije.

Svaka zemlja učesnica imala je svoje nacionalno veče gde su se ostalim učesnicima mogle prikazati prirodne ljepote, kulturu svoje države, zatim organizaciju i grad iz kojeg dolaze.

Druženje je prošlo veoma brzo u prijateljskoj atmosferi. Rastali smo se sa željama za ponovni susret iduće godine u povodu međunarodnog Dana mlađih 12. augusta.

Ja sam uživala u planinskom području sela Godlevo i veoma mi je dragو što je ovo bilo moje treće učešće na internacionalnom kampu mlađih ljudi.

Vjerujem da sam zajedno sa cijelom našom grupom iz Bosne i Hercegovine dostoјno predstavila našu zemlju i organizaciju U LOTOS.

Vanesa

Katarina, Maja i drugi učesnici kampa u realizaciji različitih vježbi.

Vanesa na vrhu piramide.

Druženje i učenje – ljeto u Bugarskoj

Zajednička radionica na temu „Plemena i totemi“

NGO ЕВРОПЕИСКИМ 21

To

У ЛОТОС – ТЕНИЦА

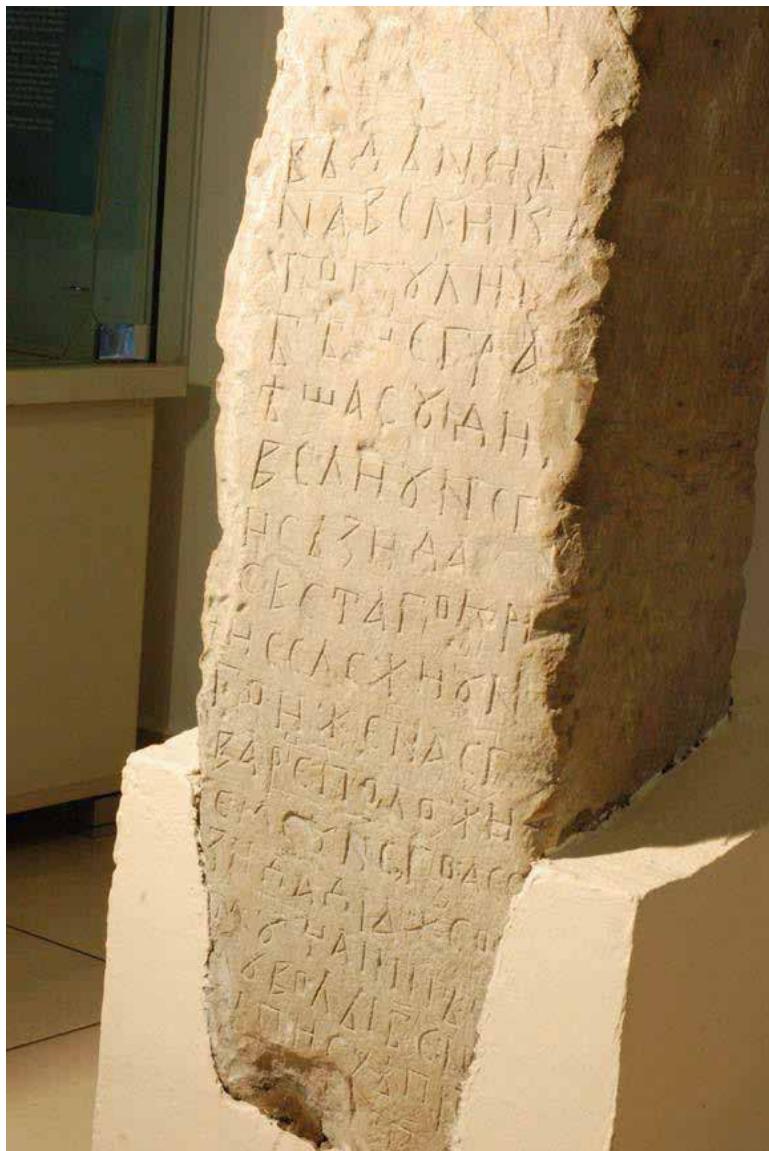
For participation in the activities of Youth In Action project

„European citizenship – opportunities and solutions for youth employment“.

from 10 to 20 August 2003 in Godlevo Village, Bulgaria

2008.2013

Felicja Skowronska – President

Ploča sudije Građeše

Septembar

- 01. septembar Dan gluhih i nagluhih osoba
- 02. septembar – Godišnjica potpisivanja konvencije o eliminaciji svih oblika diskriminacije
- 08. septembar Međunarodni dan pismenosti
- 29. septembar Međunarodni dan gluhih osoba

Oktobar

- 04. oktobra ZEPS (Zenički privredni susreti)
- 05. oktobar Međunarodni dan djeteta
- 05. oktobar međunarodni Dan učitelja
- 10. oktobar svjetski Dan mentalnog zdravlja – Dan LOTOSA
- 15. oktobar dan bijelog štapa (dan slijepih)
- 22. oktobar Međunarodni dan pažnje posvećene mucanju i govornim manama
- 24. oktobar Dan Ujedinjenih nacija
- 31. oktobar UNICEF-ov dan djece, međunarodni dan šetnje

Predsjednik, gospodin Alija Izetbegović u pratnji direktora ZEPS -a gospodina Abdulaha Serdarevića dolazi na štand Lotosa. Sa pažnjom je pogledao crteže urađene stopalima trinaestogodišnjeg dječaka Tir ić Vedada.

ZEPS 1995. godine

Rođački poljubac je uljepšao naš štand (Vahid i Ilvana)

Na ZEPS-u 2013.

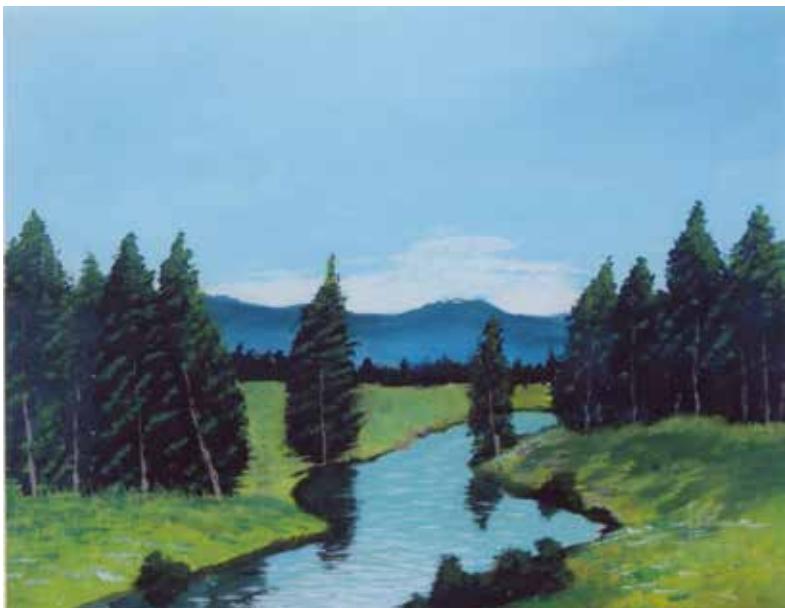
Ilvana Smajić, Tirić Vedad, dr. Aiša, Prusac Lejla, Emina Fejzić Čampara
Damir

Gospodin Valentin Incko je posjetio štand Lotosa u pratnji gospodina Abdulaha Serdarevića. Dr. Aiša Hadžihalilović je tom prilikom poklonila gospodinu Incku sliku Vahida rađenu stopalima i ispričala šta se sve radi u Lotosu.

Gospodin Incko, volonterka Lejla Prusac i dr. Aiša sadarovanom slikom Vahida Tirića.

Vahid Tirić: Mir, slika rađena stopalima

Vahid daje intervju novinarki nedeljnika „Novo vrijeme“

Naš štand je posjetila i gošća ZEPSa iz Bahreina. Pokazala nam je svoje ruke ukrašene kanom na tradicionalan način. Gošća јe diplomirala dizajn.

DAN MENTALNOG ZDRAVLJA

Damir, Bego i predstavnici organizacije PRO! iz Sarajeva postavljaju promotivni štand u centru grada za uličnu akciju.

P O Z I V N I C A

Zaštita mentalnog zdravlja, Mental HealthRection, Protection de sante Mental
Zenica - Crkvice 60, Bosna i Hercegovina
Tel/fax:+387 32 421 873, 061/186-955
e-mail: lotos@bih.net.ba

Udruženje „LOTOS“ Zenica

Imaju čast pozvati Vas na tematski događaj pod motom
„PREVENCIJA STIGME-
POBOLJŠANJE MENTALNOG ZDRAVLJA U ZAJEDNICI“

Manifestacija će se održati u MUZEJU GRADA ZENICE
u ponedjeljak 07.10.2013. godine u 19:00 h.

Zahvaljujemo se Muzeju Grada Zenice i
članovima U „Stela“, U „ReAktiv“ i U „Budi mi prijatelj“
na saradnji.

„Otvori um – otvorи vrata“

PROGRAM

Franz Schubert - Serenada

Interpretiraju: Prof. Haris i Belma Košpo
(klavir i violina)

O kampanji anti-stigma „Moć/noć antistigme“
Damir Čampara

Lična priča
Aida Alispahić

Predavanje „Stigma je zarazna“
Mr. sci. psiholog Taib Babić

Lična priča
Zekrijah Dudić

Biljana Trifković „Ljubavna priča“
Muzičko scenski perfomans

Predavanje „Strah od stigme“
Prim. dr. mr. sci. Aisa Smailbegović Hadžihalilović

Lična priča
Amra

Nermina Pivić –advokatika
Komentar zakona o zaštiti duševnih bolesnika

Pitanja ,komentari i diskusije
publike prisutne na događaju

Franz List – Čardaš
Prof. Haris i Belma Košpo (klavir i violina)

Dr. Aiša govori o Stigmi i o potrebi mladih ljudi da se uključe u dobrovoljni rad. Advokatica Pivić Nermina je govorila o Zakonu o zaštiti duševnih bolesnika

Gosti iz Udruženja „Budimo prijatelji“ izvode svoj program

PRVI MODUL – "Zadaci prava i pravova za postizanje formalnih međunarodnih"

Mjesto i datum održavanja: Ženica – održava se /listopad '2015.

Vrednjača: Gospa Jelena I. Željko Filipović

CILJEV UČENJA

Do kraj treninga učesnici će:

1. Razumjeti osnovne principi ljudskih prava i značaj velikih reformi diskriminacije
2. Podočiti kapacitete za realizaciju UN Konvencije o pravima Osoba sa invaliditetom
3. Stići na odgovarajuće predmete UN Konvencije i takozvanih sindikata i strucnjaka diskriminacije
4. Stići na razne vrste vrednjača za podršku partnera i definirati vrednost i vrijednost

TOK dežake

Predstavnice Lotosa na treningu su bile gospođe
Branka Jurić i Lara Šunjić

Djelujući ka dostojanstvu

20 godina borbe za dostojanstvo preživjelih ratna silovanja
20-ta godišnjica „Medice“ Zenica i medice-mondiale

Aiša Hadžihalilović

Udruženje Lotos Zenica

Doktorica Aiša Hadžihalilović lijevo i doktorka Monika Hauzer osnivačica Medike sarađuju od 1992. godine. Današnji susret je bio prilika da obnove svoja sjećanja na ratno vrijeme u BiH, zajedničku saradnju uču firmisale na savjetovanju „Silovane muslimanke, šta sad“ u januaru 1993. godine.

BE A PAL,
PLAY FUTSAL!

Volonterska
organizacija Svilajnac
se zahvaljuje:

Bosna i Hercegovina

Za učešće na FARE action weeks 2013

U Svilajncu
26. oktobar 2013.

Koordinator projekta:
Maja Stojmenović

We are
football people
FARE Action Weeks

BE A PAL,
PLAY FUTSAL!

Volonterska
organizacija Svilajnac
dodeljuje diplomu

VOLONER

Za osvojeno li mesto na
FARE action weeks 2013.

U Svilajncu
26. oktobar 2013.

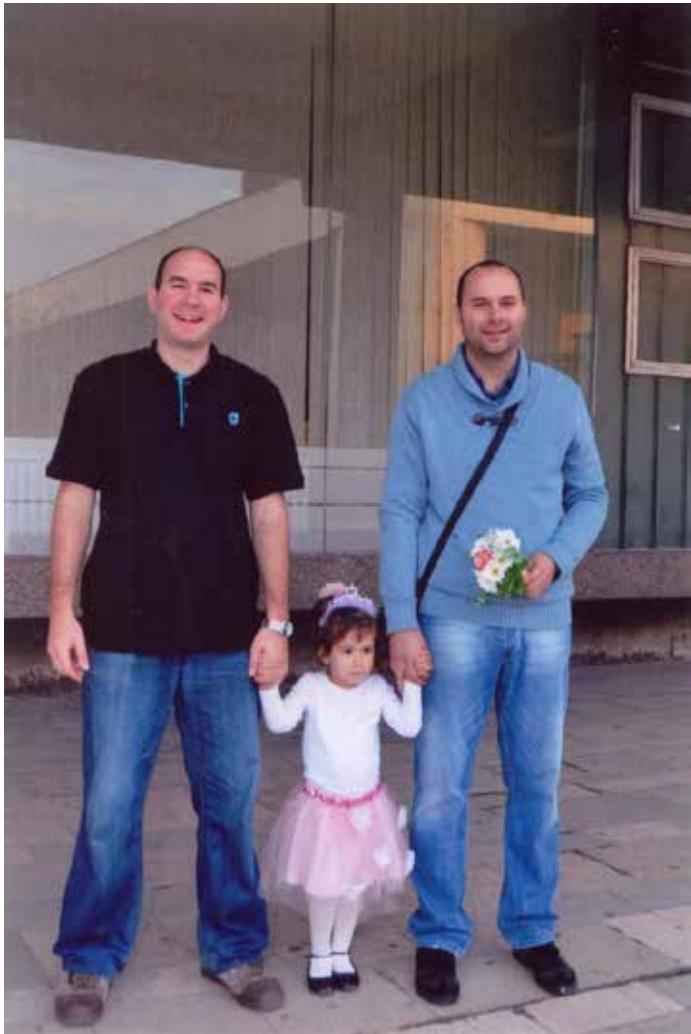
Maja Stojmenović
Koordinator projekta:
Maja Stojmenović

We are
football people
FARE Action Weeks

Novembar

- 19. novembar međunarodni dan borbe protiv nasilja i zloupotrebe djece
- 20. novembar Deklaracija o pravima djeteta (UN)
- 25. novembar Dan državnosti BiH
- 25. novembar međunarodni Dan borbe protiv nasilja nad ženama i Dan Univerzalne konvencije o ljudskim pravima.

Naši košarkaši Enes i Arko i balerina Nezira uljepšali susvečanost koju smo imali 1. novembra 2013. godine

Radionica povodom Dana državnosti BiH realizovana je sa štićenicima Doma i Porodice. Govorli smo o himni, zastavi i grbu BiH.

Veselje, Edukacija, Nenasilje, Parkovi, Različite radionice Lotosa u skladu sa rastom i razvojem djece i ekologijom

KOLEKTIV

Inicijativa za iskustveno učenje Udruženja Lotos

BiH Z(abava) E(dukacija) N(enasilje) parkovi

.... mapiranje javnih prostora - parkova, šetališta, igrališta - na području cijele Bosne i Hercegovine čija je svrha da djevojčicama i ženama svih životnih dobi omogući prostor za odmor, razonodu, fizičku rekreaciju i edukacija u otvorenim radionicama.

Iterativna mapa će ponuditi individuama i neformalnim i formalnim grupama mogućnost da pogledaju foto galeriju neiskorištenih, napuštenih, i zapuštenih javnih površina - parkova, igrališta, neosvjetljenih ulica i slično, te da javni prostor socijalnih mreža i interneta iskoriste za svoju lokalnu ali i državnu zagovaračku kampanju kako bi se isti zaštiti, popravili i obnovili i stavili u službu građanki i građana.

ZEN parkovi su posebno važni za ranjive kategorije poput predškolske i školske djece, djece sa posebnim potrebama, trudnicama, osobama treće dobi, kao i ženama u reproduktivnoj dobi - a sve sa ciljem promocije zdravog načina života i brige o sopstvenom zdravlju i fizičkoj aktivnosti.

Foto galerija će se realizirati uz podršku aktivistkinja sa područja cijele Bosne i Hercegovine koje će locirati ZEN parkove u svojoj lokalnoj zajednici.

Cilj: zaštita javnih površina i usvajanje lokalnih urbanističkih politike koje će biti na korist a ne na štetu građanki i građana bih.

kontakt: kolektiv.ba@gmail.com i facebook profil: kolektiv.ba

Akcija počinje 25. novembra sakupljanjem fotografija za photo galeriju - a 10. decembra portal i facebook page će biti pokrenut, i dio je 16. dana aktivizma protiv nasilja nad ženama.

Hadžihalilović Selma, kontakt tel: 061/792 -879

Decembar

---

01. decembar međunarodni Dan invalidnih lica i osoba sa posebnim potrebama
05. decembar međunarodni Dan volontera za ekonomski i socijalni razvoj
10. decembar Dan ljudskih prava, godišnjica potpisivanja Univerzalne deklaracije o pravima čovjeka
30. decembar obilježavanje Nove godine u klubu LOTOS

Sa prijateljima iz Svilanjca često razmjenjujemo iskustva i imamo dobrusaradnju.

POGOVOR

Svi znamo stari vic-onaj kad čovjek godinama moli Boga da dobije na lutriji i na kraju začuje Nebeski glas-pa kupi je već jednom.

Da bi ušli u Kosmičku igru moramo " kupiti srećku" i tako postati potencijalni dobitnik. Ulaznica za "Vrata raja" je nesobicno pomaganje.Kada zaigramo takvu Kosmicku igru-u kojoj ulazemo iskrenu pomoc u skladu sa svojim mogucnostima, istog trena smo iz gubitnika presli u dobitnike.Vidioci bi rekli da se tada u nama otvara neizmjerno bljestav roza kanal kojim pruzamo ali i primamo ljubav razumjevanje, podrsku...kad jednom napustimo tijelo , jedino sto cemo ponijeti sa sobom su nasa djela-blistava ili tamna.

Krasno je pruzati i pomagati ali oni koji nam to omogucuju,zasluzuju nase divljenje , postovanje i zahvalnost.

Ako postoji skupina ljudi koji prave okvire i nacine da se ukljucimo u davanje i pomaganje to je kao da su napravili vodovod koji bistro izvorsku vodu razvodi do svake i najudaljenije cesme-a to se uvijek smatralo velikim HAIROM.

Nada Smailbegović Mašić

CONCLUSION

We have all heard the old joke about a man praying to God to grant him the lottery jack pot, when finally, after so many years of prayer, one day he hears a Heavenly voice telling him, „Well, will you buy it already?!“.

If we want to became a part of the Cosmic game, we have to "buy a lottery ticket" and thus become a potential winner. The ticket for "Heaven's Gate" is selfless service of others. When we enter such a game – when we help sincerely, according to our own capabilities, in that particular moment, we go from losers to winners. The seers would say that in that moment, an immensely effulgent rose-coloured channel opens up within oneself, through which we can extend, but also receive, Love, Understanding, Support... Once we leave the body, the only thing we are going take with us are the deeds we have done – be they luminous or otherwise.

It is wonderful to give and extend your help, but it is those who provide us with the opportunity to serve that are truly deserving of our admiration, respect and gratitude.

When there is a group of people creating the ways in which we can help, who are making it possible for us, who are creating the framework for including the wider community, it's akin to devising a water supply system through which we can distribute pristine spring water to each and every most distant tap – and that has always been considered a great deed.

Nada Smailbegović Mašić

INTRODUCTION

Olympism

is a philosophy of life, which exalts and combines in a balanced whole the qualities of body and mind . Olympism covers five continents and its symbol is five interlaced rings, the main message is dignity and behavior - fair play.

The essence of the Olympic games and codes of sport is: self respect, respect for others and respect for the environment , the quality of interpersonal relationships, honesty, courage, self-confidence, improving teamwork and developing a sense for the game- that is a partnership.

It is important how things are done and not just to do something, fostering a sense of independence and responsibility.

The fundamental goal of Olympism is to place sport at the service for the harmonious development of man, to promote a peaceful society concerned with the preservation of human dignity.

We at Lotos would add to these definitions, that belonging to the NGO sector contributes to cooperation among people, building a civil society in which with our activities and our knowledge we contribute with all our heart.

FOREWORD

Lotos Association - counseling for children, adolescents and adults
Who are we?

LOTOS Association is specialized association aimed toward maintenance of mental health in the broadest sense of the word.

Who do we help?

We help children, adolescents, adults, educators, teachers, school teachers in resolving disorder problems in learning, with emotional problems, educational problems and psychological difficulties of various causes in children and young people.

Lotos in its activities has for years engaged psychologists, pedopsychiatrist, teachers, social pedagogues, social workers, therapists, speech therapists, professionals who contribute to the realization of our mission, with their knowledge, their time and their motivation in doing good.

What do we do?

Counseling includes diagnostic, therapeutic and counseling for children, adolescents, their parents and guardians, educators and teachers.

Within this activity we diagnose and treat mental stress and trauma caused in the family, school or elsewhere.

We follow children with disabilities in physical and intellectual development, we work with government agencies as needed.

Professional development

At our organisation young teachers, doctors, psychologists, social workers can get expert advices.

Students can write seminar and graduate papers (so far four) and many primary school students write their portfolio for the various contests.

Our members hold various seminars and participate in seminars of other organizers, they present our work in lectures, symposiums, congresses, conferences and they work as mentors.

Preventive activity

We organize, mentorship and affirm voluntary work especially with young people to help children with disabilities.

We affirm the voluntary work of young people in a variety of other activities such as participation in the international camps, participation in appropriate cultural events, participation in professional NGO conferences and others.

Development and innovative activity is focused on the monitoring of new developments ,techniques and knowledge in the application of new methods to effectively care for mental health of children and youth.

Publishing effort is focused on spreading knowledge among experts in this field and among the general public through appearances in print and electronic media.

Lotos publishes an annual bulletin in which the general public is informed about the implemented activities, people and organizations that helped in the realization of Lotos's projects.

Lotos co-operates with similar organizations in Bosnia and Herzegovina and abroad.

In simpler terms

Counseling for children and parents, provides diagnostic and therapeutic services to persons with different disabilities in the growth and development, their communication difficulties, teachers who participate in the educational process of children and others. By providing these services Lotos's expert team promotes mental health and volunteer work in the community. Counseling works on the principle of diagnosis of psychological problems of children and parents, after the recording and analysis of issues such as: school failure, emotional problems, low self-esteem, nocturnal enuresis, autism, problems in speech development, chronic organic diseases:

Individual and group therapeutic work is conducted. Workshops are implemented specifically for children, especially for parents, but at the same time and same place.

With classic workshop we enrich treatment of children and parents with activities such as: botanical garden, visiting various locations in the countryside, Sarajevo, various performances and other events.

The workshops are open to both children and parents of both sexes of all economic categories with Zenica-Doboj Canton.

We do not want to worry readers about the numbers, we just want to introduce to you our very existence, great work and a desire to cooperate with similar organizations.

Our expert team consists of three psychologists, a defectologist, a speech therapist, a music professor,a paediatrician and many

volunteers from different fields. We are motivated for continued training in psychodiagnostics and psychotherapy.

The term "mental health problems" describes a wide range of mental and emotional conditions. Mental health problems are different from other mental problems such as difficulties with intellectual disabilities, developmental disabilities, organic brain injury and difficulty in the learning process (Lotos deals with all these issues). The term "mental health problems" is used when a person's mental condition significantly interferes with the performance of major life activities, such as thinking, communicating, learning and sleep, among other things. Some may be suffer for years from mental health problems.

Creators of the project "Lotos" are Aiša and Reuf Hadžihalilović. Dr. Aiša for her work has received the Plaque of Zenica, and more than 20 professional and community awards for her creative and scientific work.

NAJČEŠĆI RAZLOZI POSJETE PSIHOLOGU:

- Osjećanje žalosti,
- Razni strahovi,
- Stres,
- Tjelesni problemi,
- Premorenost,
- Slabost,
- Gubitak apetita,
- Nesanica,
- Noćni strahovi,
- Noćne more,
- Poremećaj razvoja govora,
- Teškoća učenja,
- Sindrom nespretnog djeteta,
- Autizam,
- Nemirno dijete,
- Ticovi,
- Noćno mokrenje u krevet,
- Nekontrolisano vršenje velike nužde,
- Mucanje,
- Griženje noktiju,
- Psihosomatske bolesti,
- Teške hrinične bolesti u porodici,
- Savjeti u vezi sa profesionalnom orijentacijom i drugo,
- Strah od škole

U savjetovalištu kod lotosovih psihologa možete dobiti odgovore na sva pitanja koja Vas interesuju u vezi rasta i razvoja djece.

Dođite bez straha, nemojte se bojati razgovora kod psihologa.

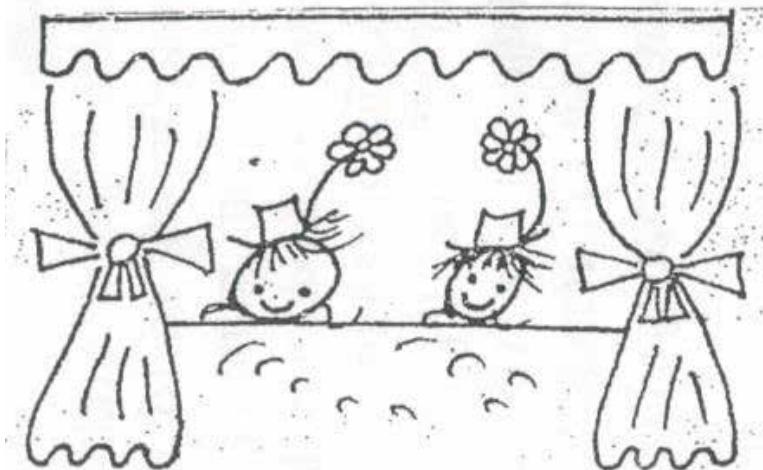
NAJČEŠĆI RAZLOZI POSJETE LOGOPEDU

- Usporen govor,
- Prebrz govor,
- Izostavljanje pojedinih glasova u izgovoru,
- Zamjena jednog glasa drugim glasom,
- Nerazvijen govor,
- Poremećaji razvoja govora,
- Poteškoće u čitanju i pisanju,
- Poteškoće u orientaciji u prostoru,
- Mucanje

Lotosov logoped provodi dijagnostiku i terapiju govornih poremećaja kod djece u saradnji sa drugim specijalistima koji prate razvoj djece.

Dođite bez straha, nemojte se bojati razgovora kod logopeda.

Preporučujese da svako dijete sa navršene tri godine života napravi pregled kod logopeda da se procijeni da li razvoj govora ide uobičajeno ili su potrebne neke terapeutske intervencije.

Crtež Sissi Prokop

Graz, Austria

Na kraju tekuće kalendarske 2013. godine možemo sa zadovoljstvom rezimirati naš rad i zaključiti da smo i ove godine uspješno realizirali sve naše planirane aktivnosti.

Implementirali smo projekat „Savjetovalište za djecu i roditelje, projekat Moja formulka sreće – „altruizam u praksi“ i niz drugih aktivnosti. Učestvovali smo na raznim stručnim konferencijama, seminarima i okruglim stolovima. Naše kvalitete su i dalje visoko stručno znanje i vještine, predanost radu svih volontera, najbolje usluge za naše korisnike u gradu Zenica i zajednički entuzijazam sa najvećom motivacijom za korisnost ljudima u stanju potrebe, cjeloživotno učenje i saradnja sa drugima. Svim našim saradnicima, ljudima od kojih smo mi učili, ljudima koji su od nas učili želimo

SRETNU I USPJEŠNU NOVU GODINU
Happy and successful New year from Lotos

Emina Hadžihalilović, dipl.psiholog
izvršna direktorica

ZAHVALA

Naš rad ne bi mogli realizirati bez značajne psihološke i finansijske pomoći sljedećih osoba organizacija i institucija.

Donatori:

Androšević Emina
Bosnalijek Sarajevo
Comitato ISCOS Emilia Romagna, Italija
Hadžić Jasmin
Halilović Behisa
Imamović – Sarajlić Velida
Karabašić Čamil
Kapetanović Imran
Klobučarić Jelena
Kulenović Fatima
Merhamet Švedska
Općina Zenica
Pomirenje - Udruženje
Poslovni sistem RKM - ZEPS
Salčinović Selma
Sarajlić Azra
Šahman Fadil
Šahman Lamija
Tatarević Emira
Tunović Muhamed - Badi
Vojvodić Kaduna

Udruženje LOTOS

BUDI PRIJATELJ LOTOS-a - BUDI DONATOR LOTOS-a
BE A FRIEND OF LOTOS - HELP US WITH YOUR
DONATION AND SUPPORT